

KALENDARZ

Gospodarski
NA ROK PAŃSKI

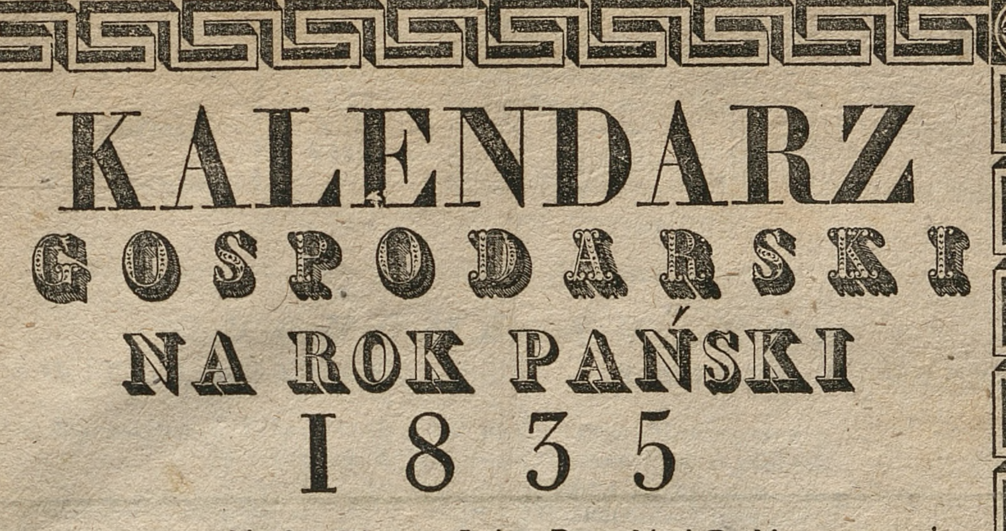

1835

w WILNIE

w Drukarni Zymela i Manesa.

Sprzedaż Kalendarzy w Wilnie na Ulicy Zmudzki w Drukarni Manesa Roma Pod N. 327 a w Grodnie w Drukarni Zymela na Ulicy Bonifraterskiey Pod N. 508.

KALENDARZ GOSPODARSKI NA ROK PAŃSKI 1835

Zawierający w sobie dni 365, oraz Swięta Rzymskie i Ruskie z oznaczeniem dni galowych; Epochy znakomitsze; tabelę wschodu i zachodu słońca; odmiany xiężyca; wiadomość historyczną od stworzenia świata; ciekawe i pożyteczne wiadomości gospodarskie i astronomiczne, odchod poczty w Grodnie; pryncypalnieysze jarmarki; doświadczenia gospodarskie, i anekdoty, oraz święta i posty Staro-Zakonnych.

МѢСЯЦОСЛОВЪ ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ НА 1835 ГОДЪ.

Который есть простымъ заключающій въ себѣ 365 дней.

Odmiany Xiężyca i znaki Zodyatyczne znayduią się na stronicy 18.

W WILNIE I GRODNIE

w Drukarni Manesa Romma i Zymela Typografa.

Sprzedaż Kalendarzy w Wilnie na Ulicy Zmudzki w Drukarni Manesa Roma Pod N. 327 a w Grodnie w Drukarni Zymela na Ulicy Bonifraterskiey Pod N. 508.

Pozwolono drukować, z warunkiem aby po wydrukowaniu złożone były trzy exemplarze w Komitecie Cenzury. Wilno 1834 roku Maja 26 dnia.

Cenzor Jan Bärkmann.

LICZBY ZWRÓTÓW KALENDARSKICH.

Podług Star: Kalendar:		Podług Now: Kalendar:
XII.	Złota Liczba	XII.
XXIV.	Okrąg Słońca	XXIV.
XII.	Epakta	I.
VIII.	Poczet Rzymski	VIII.
F.	Litera Niedzielna	D.

***ROK PERYODU JULIUSZOWEGO* 6548.**

Mięsopustu od Nowego roku do Popielcu Niedziel 7 dzień 1.

RUCHOME SWIĘTA.

SWIĘTA RZYMSKIE.

Niedzie: Starozapust. 3 Febr: vs. 15 Febr: ns.
Popielec . . . . 20 Febr: vs. 4 Mar: ns.
Wielkanoc . . . 7 Apr: vs. 19 Kw: ns.
Krz: d. 13, 14, 15 Maj: vs. 25, 26, 27 Maj: ns.
Wniebowst: Pańsk: 16 Maja vs. 28 Maj: ns.
Zielone Swiątki . 26 Maj: vs. 7 Czer: ns.
Boże Ciało . . . 6 Junii vs. 18 Czer: ns.
Niedziel po Zielonych Swiątk: 26 vs. 24 ns.
Niedziela I. Adwen: 1 Dece: vs. 29 List: ns.

SWIĘTA RUSKIE.

Недѣля Мясопустная . . . 10 Февраля
Недѣля Сыропустная . . . 17 Февраля.
Пасха Христова . . . . . 7 Апрѣля.
Вознесеніе Господне . . . . . 16 Маія.
Пятдѣсятница . . . . . . 26 Маія.
Мясопустъ Петровъ . . . . 2 Іюня.
Петрова поста. . . 3 Недѣли и 5 дней.
Мясопустъ Спасовъ . . . . . 30 Іюля.
Мясопустъ Филиповъ . . . 12 Ноября.

Wielkanoc Rzymska razem z Ruską.

SUCHEDNI PRZYPADAJĄ.

V S. Pierwsze, w Lutym 27 i w Mar: 1, 2.
Drugie, w Maju 29 31 i w Czerwcu 1.
Trzecie, w Wrześniu 18, 20, 21.
Czwarte, w Grudniu 18, 20, 21.

N S. Pierwsze, w Marcu 11, 13, 14.
Drugie, w Czerwcu 10, 12, 13.
Trzecie, w Wrześniu 16, 18, 19.
Czwarte, w Grudniu 16, 18, 19.

ЧИСЛО ЛѢТЪ.

Отъ сотворенія Міра по Греческимъ хронографамъ	7343	годъ.
Отъ Юліянскаго Періода	6548	годъ.
Отъ сотворенія Міра по Римскимъ	5784	годъ.

ЧИСЛО ВОЗВРАТОВЪ МѢСЯЦОСЛОВНЫХЪ.

Индыктъ	И	8.
Кругъ Солнцу	З	7.
Вруцелѣто	А	I.
Кругъ Лунѣ	Θ	9.
Основаніе	ВІ	12.
Епакта	Θ	9.
Ключь граный		П.

Мясоястіе продолжается 6 Недѣль и 6 дней.

EPOCHY ZNAKOMITSZE.

Od stworzen: świata podł: Grekow 7343
— — — — — — — — Rzymian 5784
— — — — — — — — Żydow - 5595
— Potopu podług Grekow - - - 5101
— Wzięcia żywo do nieba Enocha dla życia świątobliwego - - - 4877
— Potopu podług Rzymian - - - 4128
— Przymierza Bozkiego dla Abraha- 3677
— Podziału kraju na 12cie pokoleń przez Jozuego - - - - - - - 3206
— Założenia Miasta Miceny - - - 3084
— Założenia Miasta Lawinium - - 2961
— ——— ——— Kadyxu - - 2649
— Uganiania się Scytow za Cymmerami, krórzy do Azyi wyższey wpadłszy, opanowali Medyją - - 2413
— Zawojowania Królestwa Izraelskiego przez Salmanazara Króla Assyryyskiego - - - - - - 2401
— Panowania Saraka Cynaladem inaczey zwanego, pod którym Assyryja podzielona została między Medow i Babilończykow i zburzenia Niniwy - - - - - - - 2386
— Ustanowienia w Rzymie Cenzury, Pretury i Edylostwa kurulnego. 2271
— Narodzenia Chrystusa Pana w Betlejem Judzkiém 25 Decembra roku 37 i ostatniego panowania Heroda, a 40 panowania Augusta Cesarza Rzymskiego - - - - - 1835
— Ułożenia drugiego Tryumwiratu w Rzymie na zgubę wolności - 1824
— Smierci Krzyżowey Chrystusa Pana - - - - - - - - - - - - - 1802
— Przyozdobienia Rzymu wielą wspaniałemi gmachami przez Adryjana Cesarza Rzymskiego - - 1698
— Wkroczenia do Włoch, oblężenia Rzymu zdobycia go, części wielkiey spalenia, reszty żołnierzom na rabunek oddania przez Alaryka Króla Wissygotow - 1425
Od zagarnięcia Mezopotamii i Egyptu przez Amrona wodza Omara 1, który wziąwszy Alexandryją spalił bibliotekę z 600,000 Xiążek złożoną - - - - - - - - - 1195
— Bronienia przez Kallinikusa Syryyczyka wzięcia Konstantynopola od Arabow wynalezionym od siebie ogniem, który nie mógł być wodą ugaszonym, popalił wszystkie okręty Saraceńskie - 1163
— Wezwania od Nowogrodzianow Ruryka Normandczyka czyli Wareg, który Stolicę swą założył w Wielkim Nowogrodzie - - - - 1073
— Urządzenia Woyska w Polszcze przez Ziemowita syna Piasta - - 974
— Pierwszey Krucyjaty przez Godfryda de Bouillon Xięcia niższey Lotaryngii, który stał się panem Miast: Nicei i Antyochii, pobił na głowę Solimana Sułtana Egyptu i wziąwszy szturmem Jerozolimę gdzie bez względu na płeć i wiek mieszkancow w pień wyciąwszy, Królem został obwołany - - - - - - - - - - - 736
— Narodzenia Jego Imperatorskiey Mości Cesarza Wszech Rossyy i Króla Polskiego NIKOŁAJA PAWŁOWICZA - - - - - - 39
— Założenia Instytutu wychowania Szlachetnych Panien S. Katarzyny w Petersburgu - - - - - - - 35
— Założenia Uniwersytetu Petersbur: 16
— Wstąpienia na Tron Rossyyski Nayjaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy i Króla Polskiego NIKOŁAJA PAWŁOWICZA - - - - 10
— Wstąpienia na Tron Polski - - - 10
— Szczęśliwey Koronacyi Jego Imperatorskiey Mości NIKOŁAJA PAWŁOWICZA Samowładnącego Całą Rossyją i Jey Imperatorskiey Mości ALEXANDRY TEODOROWNY w Moskwie na Cesarstwo Rossyyskie - - - - - - - - - 9
— Szczęśliwey Koronacyi w Warszawie na Królestwo Polskie - - - 6

JANUARIUS, ГЕНВАРЬ, STYCZEN ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Luty w Styczniu.	B.Z. Z.
		Nazwane jest Imie Jego JEZUS. Luc. 2.			Luc. 2.	
1	W.	NOWY ROK. Fulgen.	ОБРѢЗАН. ГОСП.	13	Hilaryusza Pap.	
2	S.	Makarego Opata Wyz.	Sylwestra Papieża.	14	Hilarego Opata.	
3	C.	Daniela Mę. i Genowe:	Małachijasza Proroka.	15	Pawła i Pustel.	
4	P.	Tytusa Biskupa i Mę.	Sobor 70 Apostołow.	16	Marcella Papie.	
5	S.	Telesfora Papie. i Mę.	Fteopemta *Post.*	17	Antoniego Opa.	
		Gdzie jest, który się narodził. Mat. 2.			Jana 2.	
6	N.	N. Trzech Królow.	Н. Богоявле. Господ.	18	N. 2 po 3 Król.	
7	P.	Julijana i Lucyjana.	*Sobor Sw. Joanna.*	19	Ferdynan. Kró.	
8	W.	Rygober. i Seweryna.	Heorhija Chozo.	20	Fabija. i Sebasty.	
9	S.	Marcyjanny Pan. i Mę.	Połyewkta Muczeńni.	21	Agnieszki Pann.	
10	C.	Agatona i Wilhelma.	Hryhoryja Epis.	22	Wincente. Mę.	
11	P.	Hygina Pap. i Męcz.	Fteodozyja Prep.	23	Zaśl. P. M. Jana.	
12	S.	Raynolda i Honoraty.	Tatijany Muczeńni.	24	Tymoteusza Bis.	
		Zdumiewali się wszyscy, którzy go słu. Luc. 2.			Mat. 8.	
13	N.	1 po 3 Król. Hilaryu.	Н. 1 по Богоявленiи.	25	N. 3 po 3 Król.	
14	P.	Hilarego i Anastazyi.	Muczeńni. Synays.	26	Polikarpa Bis.	
15	W.	Pawła Pierw. Pustel.	Pawła Ftyweysk.	27	Jana Złotouste:	
16	S.	Marcella Papieża i Mę.	Weryhi S. Petra.	28	Ildefo: i Karol.	
17	C.	Antoniego Opa. i Pust.	Antonija Welik.	29	Franciszka Sal.	
18	P.	Katedra Sgo Piotra.	Aftanazija i Kiry.	30	Martyny Panny.	
19	S.	Ferdynanda i Kanuta.	Makaryja Ehyp.	31	Piotra *Wigil.*	
		Jeszczeć nie przyszła godzina moja. Jana 2.			Mat. 8.	
20	N.	2 po 3 Król. N. Im. Jez.	Н. 2 по Богоявленiи.	1	Feb. N. 4 p. 3 K.	
21	P.	Agnieszki Pan. i Mę.	Maxyma Ispow.	2	Grom. N. P. M.	
22	W.	Wincentego i Anastaz.	Tymofteja Apostoła.	3	Błażeja B. i Mę:	
23	S.	Zaśl. N. P. M. i Jana.	Klimenta Episk.	4	Andrzeja i Wer.	
24	C.	Tymoteusza Bis. i Mę.	Xenyi Prepodob.	5	Agaty P. i Mę.	
25	P.	Nawróc. S. Pawła Apo.	Hryhoryja Ar. Ep.	6	Teofila i Dorot.	
26	S.	Polikarpa Bis. i Męcz.	Xenefonta Prepo.	7	Romualda Opat.	
		Ja przyidę, a uzdrowię go. Mat. 8.			Mat. 13.	
27	N.	3 po 3 Król. Jana Zł.	Н. 3 по Богоявленiи.	8	N. 5 po 3 Król.	
28	P.	Ildefonsa Bis. i Karola.	Efrema Syryna.	9	Apolonii P. i M.	
29	W.	Franciszka Salezy. Bis.	Pre. Mo. Jhnat. Bo.	10	Scholastyki Pan:	
30	S.	Martyny i Adelgundy.	Трехъ Святителей.	11	Lucyusza i Euf.	
31	C.	Piotra i Marcelli.	Kyra i Joanna Cz.	12	Gaudentego Mę.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak wodnika dn. 8 o god. 6 mi. 54 wieczor.

Pełnia dn. 2 godz. 10 m. 56 wieczorem.

Ostatnia kwad. dn. 9 go. 10 mi. 37 wieczor.

Nów dn. 16 go. 10 mi. 54 wieczor.

Pierw. kwa. dnia 24 god. 9 mi. 7 wieczor.

MAXYMY MORALNE.

Począł się grzech od niewiasty, przez nie wszyscy umieramy.

Jako srzeżesz, abyś wodzie podrywać niedał domu, tak strzeż, abyś złey niewieście niedał drogi ku swywoleństwu.

Błogosławiony to Mąż, który ma dobrą żonę, dni życia jego wedwóynasob przedłużone będą.

FEBRUARIUS, ФЕВРАЛЬ, LUTY ma dni 28.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Marzec w Lutym.	B.Z. Z.
1	P.	Ignacego Bi. Mę. *Wig.*	Tryfona Muczeńnika.	13	Jordana i Fuski	
2	S.	Gromniczney N. P. M.	Срѣтеніе Господ.	14	Walentego Mę.	
		Co tu stoicie cały dzień prożnujący? Mat. 20.			Mat. 20.	
3	N.	Starozapust. Błażeja.	Н. 4 по Богоявленіи.	15	N. Starozapust.	
4	P.	Andrzeja i Korsina.	Isydora Prepodob.	16	Julijanny Panu.	
5	W.	Agaty Panny i Męcz.	Ahafii Muczeńni.	17	Polikar. i Sabi.	
6	S.	Teofila i Doroty Pan.	Wokuła Prepodob.	18	Konstanc. i Zuz.	
7	C.	Romualda Opata.	Parftenija Episko.	19	Konra. Wyzna.	
8	P.	Jana *de Matta* i Rych.	Fteodora Stratiłata.	20	Eucharego Bis.	
9	S.	Apolenii Panny i Mę.	Nikifora Muczeńnika.	21	Eleonory Panny.	
		Nasienie jest słowo Boże. Luc. 18.			Luc. 8.	
10	N.	Mięsopustna. Scholast.	Н. Мясопустная.	22	N. Mięsopustna	
11	P.	Lucyusza i Eufrozyny.	Własija Sw - Mucz.	23	Fulgentego Wy.	
12	W.	Gaudentego i Eulalii.	Meletija Ar. Epis.	24	*Macieja Apos.*	
13	S.	Jordana, Julij: i Fuski.	Martiniana Prepo.	25	Wiktoryna Mę.	
14	C.	Walentego Męczeńni:	Auxentija i Kiryłła.	26	Alexandra Bisk.	
15	P.	Faustyna i Jowita Mm.	Onisyma Apostoła.	27	Fortu. i Anasta.	
16	S.	Julijanny Panny i Mę:	Pamfiła i Porfiryja.	28	Romana Wyzn.	
		I ubiczowawszy zamordują go. Luc. 18.			Luc. 18.	
17	N.	Zapustna. Polikar.	Н. Сыропустная.	1	*Mar.* N. Zapust.	
18	P.	Konstancyi i Zuzanny.	Leona Wieli. *D. 1 Pos.*	2	Sympli. i Helen.	
19	W.	Konrada i Gabina.	Archippa Apostoła.	3	Fortun. i Kuneg.	
20	S.	Eucharego Bis. *Popiel.*	Leona Episkopa.	4	*Kazi: Król. Po.*	
21	C.	Eleonory Panny.	Tymofteja Prepodo.	5	Prz. S. Wacław.	
22	P.	Katedra Swię. Piotra.	Obr. Mo. MM. w Eug.	6	Kolety Panny.	
23	S.	Fulgentego Wyznaw:	Połykarpa Sw. Mucz.	7	Tomasza z Akw.	
		Panu Bogu twemu kłaniać się będziesz. Mat. 4.			Mat. 4.	
24	N.	1 Wstępna *Macieja.*	Н. 1 Постна	8	N. 1 Wstępna.	
25	P.	Wiktoryna Męczeńni.	Tarasija Otca. Sw.	9	Francisz. Wdo.	
26	W.	Alexandra i Nestora.	Porfiria Episkopa.	10	40 Męczeńnik.	
27	S.	Fortunata i Ana. *Such.*	Prokopija Dekapol.	11	Pelagii Pan. *Su:*	
28	C.	Romana Opata Wyz:	Wasilija Prepodob.	12	Grzegorza Papie.	

LUNACYE.

Słońce wstępuie w znak ryby d. 7 o g. 9 m. 39 rano.

Pełnia dn. 1 god. 12 min. 41 po północy.

Ostatnia kwad. dn. 8 go. 6 mi. 53 rano.

Nów dn. 15 go. 1 mi. 9 wieczorem.

Pierw: kwa: dn. 23 go. 5 mi. 53 wieczorem.

Niewiasta rostropna, rozwesela męża swego, a lata jego wypełni z pokojem.

Dobra żona, jest dobry dział, a będzie od Pana za nagrodę dana tym, którzy się Go boją.

Tak bogaty jako i ubogi, jeżli są dobrego serca przeciw Panu, wszelkiego czasu, z wesołą twarzą, radować się będą.

Wdzięczność żony jest kochaniem mężowi jey, a umiejętność jey, tuczy kości jego.

Żona milcząca i dobrotliwa jest dar Boży, a nie masz żadney zamiany, na którąby kto miał frymarczyć żonę dobrze wyćwiczoną.

Wedwóynasob jest większa wdzięczność żona wstrzemięźliwa i wierna.

A nie masz tak nic ważnego, czymbyś

MARTIUS, МАРТЪ, MARZEC ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Kwiecień w Marcu.	B.Z. z.	LUNACYE.
1	P.	Albina i Toby. *Such.*	Ewdokii Prep. Mucz.	13	Nicefo. i Kr. *Su.*		
2	S.	Symplic. i Hele. *Such.*	Fteodota Sw. Mucz.	14	Zacharyjasza *Su.*		
		Panie, dobrze nam jest tu być. Mat. 17.			Mat. 17.		
3	N.	2 Sucha. Fortuna.	Н. 2 Посma,	15	N. 2 Sucha,		
4	P.	Kazimierz. Królewi.	Herasima Prepodo.	16	Cyrylla Męczeń.		
5	W.	Przenies. S. Wacława.	Konona Muczeńnika.	17	Patrycego i Gier.		Słońce wstę-
6	S.	Kolety Panny.	42 Muczeń. w Amm.	18	Gabryela Archa.		puie w znak
7	C.	Tomasza z Akwinu.	Wasilija i Efrema.	19	*Józ. Obl. N. P. M.*		barana dn. 9
8	P.	Jana Bożego Wyzna.	Fteofiłakta Prepodob.	20	Joach. Oy. P. M.		o go. 9 mi. 41
9	S.	Franciszki i Katarzy.	40 Wielikomuczeńni.	21	Benedykta Opa.		rano.
		A kto nie zgromadza ze mną, ten rozpra: Luc. 11.			Luc. 11.		Porówn: dnia
10	N.	3 Głucha. 40 Męcz.	Н. 3 Посma,	22	N. 3 Głucha.		z nocą. Początek
11	P.	Pelagii Panny.	Sofronija Patryarchi.	23	Ottona Żołnie.		wiosny.
12	W.	Grzegorza Papieża.	Hryhoryja Dwojesło.	24	Epigmeus. *Wig.*		
13	S.	Nicefora Bis. i Krysty.	Pre. Mo. Nikifora Pat.	25	Zwiast. N. P. M.		
14	C.	Zacharyjasza Biskupa.	Wenedykta Prepodo.	26	Teodozyusza.		Pełnia
15	P.	Cyryjaka i Longina.	Ahapija Muczeńni.	27	Ruperta Bisku.		d. 2 g. 11 mi.
16	S.	Cyrylla Męczeńnika.	Sawina Sw. Muczeń.	28	Syxta i Gunter.		48 wieczor.
		Iż ten jest prawdziwie on Prorok. Jana 6.			Jana 6.		
17	N.	4 Srzodopost. Patryce.	Н. 4 Посma.	29	N. 4 Srzodopost.		Ostatnia
18	P.	Gabryela Ar. i Edwar.	Kiryłła Jerusalims.	30	Kwiryna Męcz.		kwad. dn. 9
19	W.	*Józefa Obl. N. P. M.*	Chrysanfta i Daryi.	31	Benijam. i Balb.		go. 5 min 7
20	S.	Joachima Oyc. N. P. M.	Otec w Obit. Sw. Saw.	1	*Apr.* Teodo. Mę.		wieczorem.
21	C.	Benedykta Opata.	Jakowa Episkopa.	2	Franci: z Pauli.		
22	P.	Pawła Bisk. i Oktawia.	Wasilija Sw. Muczeń.	3	Rychar. i Teod.		
23	S.	Ottona Żołnier. *Wigi.*	Nikona Pre. Muczeń.	4	Izydora Bisku.		Nów d.
		Ja zaś nie szukam chwały moiey. Jana 8.			Jana 8.		17 go. 6 mi.
24	N.	5 Biała. Epigmeus.	Н. 5 Посma.	5	N. 5 Biała.		24 rano.
25	P.	Zwiastowanie N. P. M.	Благовѣще: Пр. Бого	6	Wilhelma Wyz.		
26	W.	Teodozyusza i Kastul.	*Sobor Hawryi. Arch.*	7	Donata i Rufina.		
27	S.	Ruperta Biskupa.	Matrony Muczeńnicy.	8	Apolonius. Mę.		Pierwsza
28	C.	Syxsta P. i Gunterma.	Stefana Ispowiedni.	9	Maryi Egipcyia.		kwad. dn. 25
29	P.	N. P. M. Boles. Eusta.	Marka Pr. i Kiryłła.	10	P. M. Bol. Ezech.		go. 11 mi. 12
30	S.	Kwiryna Mę. i Anieli.	Joanna Spisatela.	11	Leona Papieża.		wieczorem.
		Gdy się przybliżał Jezus do Jeruzalem. Mat. 21.			Mat. 21.		
31	N.	6 Kwietna. Benijami.	Н. 6 Вербная.	12	N. 6 Kwietna.		

zarównać mógł skromność umysłu jey.

Jako jest na wysokości Pańskiey słońce wschodzące, tak ochędostwo niewiasty dobrey w ochędostwie domu jey.

Piękność twarzy w leciech statecznych, jest jako świeca jasna w lichtarzu świetnym.

Gdziekolwiek znaydziesz po wszech po-

APRILIS, АПРѢЛЬ, KWIECIEN ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. May w Kwietniu.	B.Z.Z.
1	P.	Hugona i Teodory. P.	Maryi Ehypetskija.	13	Hermenegil. M.	
2	W.	Franciszka z Pauli.	Tyta Czudotworca.	14	Tybur i Waler.	
3	S.	Rycharda i Teodozyi.	Nikity Ispowiednika.	15	Krescentego.	
4	C.	*Wielki.* Izydora Bis.	*Wielikiy Czetwierto.*	16	*Wielki Czwart.*	
5	P.	*Wielki.* Wincen. Fer.	*Wielikiy Piatok.*	17	*Wielki Piątek.*	
6	S.	*Wielka* Wilhel. Wyz.	*Wielikaja Sobbota.*	18	*Wielka Sobota.*	
		Przyszły do grobu, gdy już weszło słońce. Mar. 16.			Mar: 16.	
7	N.	Zmartw. Pańsk. Donata.	Н. Пасха Христова.	19	Zmartw. Pańsk.	
8	P.	Ponied. Wielk. Apolon.	Понед. свѣтлый	20	Poniedz. Wielk.	
9	W.	Maryi Egip. i Kassyl.	Вторникъ свѣтлый.	21	Anzel. i Symon.	
10	S.	Ezechiela Proroka.	Terentija i pro. Mu.	22	Sotera i Kaja.	
11	C.	Leona Papieża.	Antypa Sw. Mucze.	23	*Jerzego Męcze.*	
12	P.	Juliusza i Konstantego.	Wasilija Episkopa.	24	Woyciecha Bis.	
13	S.	Hermenegilda Kr. Mę.	Artemona Mucze.	25	*Mar: Apo: i Ew.*	
		Uradowali się tedy uczniowie. Jana 20.			Jana 20.	
14	N.	Przewodna. Tyburcego.	Н. 1 по Пасцѣ.	26	N. Przewodna.	
15	P.	Krescentego i Bazylis.	Arystarcha Apostoła.	27	Anasta i Tertul.	
16	W.	Kalixta i Lamberta.	Iryny i Ahafii Mucz.	28	Witalisa Męcz.	
17	S.	Aniceta Papieża.	Symeona Sw: Mucz.	29	Piotra Męczeń.	
18	C.	Apoloniusza i Eleuter.	Joanna Prepodob.	30	Katarzyny Sen.	
19	P.	Hermogena. i Werne.	Joanna Paleołayryty.	1	*Maj. Fil. i Jakó.*	
20	S.	Wiktora i Cezarego.	Fteodora Trychina.	2	Atanaz: i Zygm.	
		Jam jest on Pasterz dobry. Jana 10.			Jana 10.	
21	N.	2 po Wielk. Anzelma.	Н. 2 по Пасцѣ.	3	N. 2 po Wielk.	
22	P.	Sotera i Kaja Pp. Mm.	Fteodora Sykeota.	4	Floryja: i Moni.	
23	W.	*Jerzego Męczeńnika.*	Георгія Великом.	5	Piusa V. Pap.	
24	S.	Woyciecha Ar. B. i M.	Sawwy Stratiłata.	6	Jana w Oleju.	
25	C.	*Marka Apos. i Ewan.*	*Marka Apos. i Ewa.*	7	Domiceli Panny	
26	P.	~~Kleta i Marcel.~~ Papie.	Wasilija Episkopa.	8	*Stanisł. B. i Mę.*	
27	S.	Anastazego i Tertulija.	Symeona Episkopa.	9	Grzegorza Teol.	
		Cóż to jest, co nam mówi, maluczko? Jana 16.			Jana 16.	
28	N.	3 po Wielk. Op. S. Józ.	Н. 3 по Пасцѣ.	10	N. 3 po Wielk.	
29	P.	Piotra Męczeńnika.	9. Muczeń w Kizicie.	11	Mamerta Bisku.	
30	W.	Katarzyny Seneńskiey.	*Jakóba Apostoła.*	12	Pankra. i Nery.	

LUNACYE.

Słońce wstępuie w znak byka dnia 8 o go. 9 mi. 56 wieczorem.

Pełnia dn. 1 god. 8 mi. 57 rano.

Ostatnia kwad. dn. 7 go. 12 mi. 54 po północy.

Nów dn. 15 g. 11 mi. 2 wieczor.

Pierw: kwad: dn. 23 go. 12 mi. 25 po północy.

Pełnia d. 30 g. 4 mi. 55 wieczor.

lach płodną osiadłość, sieyże na niey własne nasienia, używając swey szlachetności.

Nad wszystko modl się bez przestanku i dziękuy Bogu za wszystko, cokolwiek ci się nadarza.

Zachowuy godziny modlenia się i nieopuszczay z nich, abyś nie był za nie sądzony.

Nie przypuszczay chorego do jedzenia, ani odciągay od niego pokarmu, abyś nie zasmucił duszy jego strapioney.

Nie zachowuy u siebie więcey nad potrzebę twoję. Ani wydaway więcey nad możność, ale czyń jałmużnę niemocnym

MAJUS, MAЙ, MAY ma dni 31.

D.	T.	Święta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Święta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Czerwiec w Maju.
1	S.	*Filipa i Jakó: Apos.*	Jeremija Proroka.	13	Serwacego Bis.
2	C.	Atanazego i Zygmunta.	Aftanas: *Bory. i Hleb.*	14	Bonifacego Mę.
3	P.	*Znalezien. S. Krzyża.*	Tymofteja i Maury.	15	Zofii i 3ch Cór.
4	S.	Floryjana i Moniki.	Pełahii Pr. Muczeń.	16	Jana Nep. i Ubal.
		Jeśli nie odeydę, Pocieszyciel nie przyidzie. Ja. 16.			Jana 16.
5	N.	4 po Wielk. Piu. V. P.	Н. 4 по Пасцѣ.	17	N. 4 po Wielk.
6	P.	Jana Ewan. w Oleju.	Jowa Mnohostradal.	18	Felixa i Wenan.
7	W.	Domiceli Fanny.	*Jawlsza: Cz. Kresta.*	19	Celest. i Puden.
8	S.	*Stanisława Bis. i Mę.*	Іоанна Богослова.	20	Bernarda Seneń.
9	C.	Grzegorza Nazy: Teol.	Пр. Мо. С. Николая.	21	Walensa Bisku.
10	P.	Zja: S. Mi: i Izyd. Rol.	*Symeona Apostoła.*	22	Heleny i Julii.
11	S.	Mamerta i Majola,	Mokija Sw. Muczeń.	23	Dezyderyu. Bis.
		Albowiem Oyciec miłuje was. Jana 16.			Jana 16.
12	~~N.~~	~~5 po Wielk.~~ Pankrac.	Н. 5 по Пасцѣ.	24	N. 5 po Wielk.
13	~~P.~~	~~Serwacego~~ i Joba. †.	Hlikeryi Wielik. Mu.	25	Magdaleny. †.
14	W.	Bonifacego Męczeń. †.	Isydora Muczeńnika.	26	Filipa Ner: †.
15	S.	Zofii i 3ch Córek. †.	Pachomija Wielika.	27	Jana i Bed. †.
16	C.	Wnieb. Pań. Jana N.	Вознесеніе Господ.	28	Wniebow. Pańs.
17	P.	Torpeta i Paschalisa.	Andronika Apostoła.	29	Maxym. i Teod.
18	S.	Felixa i Wenantego.	Fteodota Muczeńni.	30	Ferdyna. i Felix.
		Bo ze mną od początku jesteście. Jan. 15 i 16.			Jana 15 i 16.
19	N.	6 po Wielk. Celesty.	Н. 6 по Пасцѣ.	31	N. 6 po Wielk.
20	P.	Bernarda Seneńskiego.	Ftalileja Muczeńnika.	1	*Jun.* Nikodema.
21	W.	Walensa Bisk. i Męcz.	*Konstantina i Helen.*	2	Marcella i Piotr.
22	S.	Heleny i Julii Panien.	Wasiliska Muczeńni.	3	Laurent. i Klot.
23	C.	Dezyderyu. Bis. i Mę.	Michaiła Ispowied.	4	Alexan: i Kwir.
24	P.	Joanny Wdowy.	Symeona Słupnika.	5	Bonifacego Bisk.
25	S.	Urbana i Magd: *de Pa.*	*Tre. Obr. Hł. Joa. Kr.*	6	Norberta Bi. W.
		Nie jako dawa świat, ja wam daję. Jana 14.			Jana 14.
26	N.	Zesła. Ducha S. Filipa.	Сошествіе Св. Духа.	7	Zesła. Ducha S.
27	P.	Poniedz. Świą. Jana Pa.	Понед. Св. Троицы.	8	Poniedz. Świąt.
28	~~W.~~	~~Germana i Lucyjana.~~	Вторникъ свѣтлый.	9	Prymusa i Felic.
29	~~S.~~	~~Maxyma i Teodo.~~ *Su.*	Fteodosii Tyrskija.	10	Bogumiła *Such.*
30	C.	Ferdynan. i Felixa.	Isakija Dałmata.	11	Barnaba Apost.
31	P.	Petroneli Pan. *Such.*	Ermija Apostoła.	12	Onufrego. *Such.*

LUNACYE.

Słońce wstępuie w znak bliźniąt dnia 9 o go. 10 mi. 7 wieczor.

Ostatnia kwad. dn. 7 god. 12 min. 20 po połud.

Nów dn. 15 go. 3 mi. 13 wieczor.

Pierw: kwad: dn. 23 go. 9 mi. 47 rano.

Pełnia dn. 29 go. 12 mi. 27 po północy.

bliźnim twoim.

Nie mrucz w robocie rąk twoich, ani żadnemu nie urągay dla żadney przyczyny.

Przyuczay się co dzień karności od starszych, ani żadnego nie zaczynay dzieła, nim poradziwszy się wprzód starszych twoich.

Jeślibyś czynił jałmużnę, nie chlub się z niey, a jeślibyś był na mieyscu, gdzie się czyni jałmużna, jedz, a dziękuy Bogu.

Smuć się we dnie i w nocy za grzechy twoje, i bądź przybrany w kukullę twoję i w sukienkę twoję w nocy tak jako i

JUNIUS, ІЮНЬ, CZERWIEC ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Lipiec w Czerwcu.	B.Z.Z.
1	S.	Nikodema i Pa. *Such.*	Justyna Muczeńni.	13	Antoniego *Such.*	
		Dana mi jest wszystka władza. Mat. 28.			Mat. 28.	
2	N.	SSS. Troycy. Marcella.	Н. і Всѣхъ Св. *Zapu.*	14	SSS. Troycy.	
3	P.	Laurentyna i Klotyl.	Łukil. Mu. *D. 1 post.*	15	Wita i Modesta.	
4	W.	Alexandra i Kwiryna.	Mitrofana Patryar.	16	Aurelija: i Justy.	
5	S.	Bonifacego i Waleryi.	Dorofteja Episkopa.	17	Adolfa Biskupa.	
6	C.	Boże Ciało. Norbert.	Тѣло Христово.	18	Boże Ciało.	
7	P.	Roberta Opa. Z. Cyst.	Fteodota Ankirska.	19	Gerwa: i Prota.	
8	S.	Medarda Biskupa.	Fteodora Stratiłata.	20	Sylwery: i Flor:	
		Panie! stało się, jakoś rozkazał. Luc. 14.			Luc. 14.	
9	N.	2 po Świąt. Prymusa.	Н. 2 по Сошествіи.	21	N. 2 po Świąt.	
10	P.	Bogumiła i Małgorza.	Tymofteja Episkopa.	22	Pau. B. 10,000 M.	
11	W.	Barnaby Apostoła.	*Warftoło. i Warna.*	23	Zenona i Agrypi.	
12	S.	Onufrego Wyznawcy.	Onufrija Wielika.	24	*Narodz. S. Jan.*	
13	C.	Antoniego z Padwy.	Akwiliny Muczeńni.	25	Prospera Bisku.	
14	P.	*Serce P. Jezu.* Bazy.	Сестра Пр. Бого.	26	*Serce P. Jezusa.*	
15	S.	Wita i Modesta Mm.	Ammosa Proroka.	27	Włady. Kr. *Wi.*	
		Radujcie się ze mną, bom nalazła grosz. Luc. 15.			Luc. 15.	
16	N.	3 po Świąt. Aurelija.	Н. 3 по Сошествіи.	28	N. 3 po Świąt.	
17	P.	Adolfa i Marcyjana.	Manniła i Sawelija.	29	Piot: i Paw. Ap.	
18	W.	Marka i Marcelliana.	Leontija Muczeńnika.	30	Pamiąt. S. Paw.	
19	S.	Gerwazego i Protaze.	*Judy Apostoła.*	1	*Jul.* Juliusza Mę.	
20	C.	Sylweryu: i Florenty.	Meftodija Episkopa.	2	*Naw: N. P. M.*	
21	P.	Aloizego Gonzagi *S. J.*	Juliana Muczeńni.	3	Awita Kapłana	
22	S.	Paulina B. 10,000 Mm.	Eusewija Sw. Mucz.	4	Józefa Kal: i El.	
		Zajedź na głębią, a zapuście sieci wasze. Luc. 5.			Luc. 5.	
23	N.	4 po Świąt. Zenona.	Н. 4 по Сошествіи.	5	N. 4 po Świąt.	
24	P.	*Narodzenie S. Jana.*	Рож: Св. Іоанна. Кр.	6	Izaja: Pr. i Domi.	
25	W.	*Prospera i Gallikana.	Fewronii Pr. Mucz.	7	Klaud: i Pulch.	
26	S.	Jana i Pawła Męcz.	Dawida Prepodob.	8	Kilijana i Jana.	
27	C.	Władysława Króla.	Sampsona Prepodob.	9	Zenona i Anato.	
28	P.	Leona Papieża. *Wigil.*	Woz. Mo. Kira i Joan.	10	7 Braci śpiący.	
29	S.	Piotra i Pawła Apos.	Петра и Павла Апо.	11	Cypryia: i Joan.	
		Jeśli tedy ofiarujesz dar twóy do Ołtarza. Mat. 5.			Mat. 5.	
30	N.	5 po Świąt. Pa. S. P.	Н. 5 по Сошествіи.	12	N. 5 po Świąt.	

LUNACYE.

Słońce wstępuie w znak raka d. 10. o g. 6 min. 40 rano.

Przesil: letnie. Początek lata.

Ostatnia kwad: dn. 6 go. 1 mi. 47 rano.

Nów d. 14 go. 6 mi. 2 rano.

Pierw: kwad: dn. 21 go. 4 mi. 23 wieczorem.

Pełnia dn. 28 go. 8 mi. 19 rano.

we dnie, zapalay lampę twoję olejem oczu twoich, to jest łzami.

Jeślibyś akty pobożności czynił, nie chlub się, ani oddalay nikogo, ktokolwiek by szukał Chrystusa.

Nie oznaymuy myśli twoich wszystkim ludziom, ale tylko tym, którzy mogą zbawić duszę twoję.

Nie wdzieway odzieży, z któreybyś się wynosił; nie okazuy głosu twego, chyba

JULIUS, ИЮЛЬ, LIPIEC ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Sierpień w Lipcu.
1	P.	*Juliusza Męczeńnika.	Kozmy i Damiana.	13	Małgorzaty Pan.
2	W.	*Nawiedze. N. P. Mar.*	*Położ. Ryzy Pr. Boh.*	14	Bona: Dok. Koś.
3	S.	Awita Kap. i Kamilli.	Jakinfta Muczeńni.	15	Rozesł: Ś. Apo.
4	C.	Józefa Kal: i Elżbiety.	Andreja Krytskaho.	16	*Szkapl. N. P. M.*
5	P.	Wilhelma i Karoliny.	Marfty M. S. Symeon.	17	Alexe: W. Wy.
6	S.	Izajasza Pr. i Dominiki.	Sysoja Wielikaho.	18	Symeona i Rozy.
		I spytał ich, wiele chleba macie? Mat. 8.			Mat. 8.
7	N.	6 po Swiąt. Klaudy:	Н. 6 по Сошеств.	19	N. 6 po Swiąt.
8	P.	Kilijana i Jana z Duk.	Prokopija Wieli: Mu.	20	Elijasza Proro.
9	W.	Zenona i Anatolii Pan.	Pankratija Episkopa.	21	Daniela i Praxe.
10	S.	7 Braci śpiących.	45 Muczeńni. w Nikop.	22	*Maryi Magda.*
11	C.	Cypryjana i Joanny.	Eufymii Wiel. Mucz.	23	Libery: i Apoli.
12	P.	Jana Gwalberta Opata.	Prokła i Ilaria Mucz.	24	Krystyny Pan.
13	S.	Małgorzat: i Klary PP.	*Sobor S. Hawryi. Ar.*	25	Jakóba Aposto.
		A przeto z owoców ich poznacie je. Mat. 7.			Mar. 7.
14	N.	7 po Swiąt. Bonawe:	Н. 7 по Сошеств.	26	N. 7 po Swiąt.
15	P.	Roz. Sś. Ap. i Henry.	Kiryka i Julittya Mu.	27	Pantaleona Mę.
16	W.	*Szkaplerney N. P. M.*	Anftynohena Mucz.	28	Innocent: i Bot.
17	S.	Alexego Wiel. Wyz:	Maryny Wieliko-Mu.	29	Marty P. G. P. J.
18	C.	Symeona i Rozyny.	Emeliana Muczeńni	30	Abdona i Senna.
19	P.	Wincentego *a Paulo.*	*Makre. S. S. W. W.*	31	Ignacego Wyz.
20	S.	Elijasza Pro. i Filipa.	Илія Пророка.	1	*Aug.* Pio. w ok.
		Odday liczbę szafarstwa twojego. Luc. 16.			Luc. 16.
21	N.	8 po Swiąt. Daniela.	Н. 8 по Сошеств.	2	N. 8 po Swiąt.
22	P.	*Maryi Magdaleny.*	*Maryi Mahdałyni.*	3	Znal. S. Szczepa.
23	W.	Liberyu: i Apolinare.	Trofima i Fteofiła.	4	Dominika Wyz.
24	S.	Krystyny Panny i Mę.	Бориса и Глѣба.	5	*N. P. M. Snieź.*
25	C.	*Jakóba Apostoła.*	Успеніе Св. Анны.	6	*Przemie. Pań.*
26	P.	*Anny Mat. N. P. Ma.*	Ermołaja i Paraske.	7	Kajetana Wyz.
27	S.	Pantaleona Męczeńni:	*Panteleymona Mucz.*	8	Cyryjaka Męcz.
		Uczył na każdy dzień w Kościele. Luc. 19.			Luc. 19.
28	N.	9 po Swiąt. Kunegu:	Н. 9 по Сошеств.	9	N. 9 po Swiąt.
29	P.	Marty Panny G. P. J.	Kallenika Muczeńni.	10	*Wawrzyń. Mę.*
30	W.	Abdona i Senna Męcz.	Siły i Syłuana *Zap.*	11	Tyburce: i Zuza.
31	S.	Ignacego Loj. Wyzna.	Eudoki. Mu. *I. d. pos.*	12	Klary i Felicys.

B. Z. Z.

LUNACYE.

Słońce wstępuie w znak Lwa dnia 11 o go. 5 mi. 32 wieczorem.

Ostatnia kwad: dn. 5 go. 5 mi. 25 wieczorem.

Nów d. 13 go. 6 mi. 55 wieczor.

Pierw: kwad. dn. 20 go. 9 mi. 31 wieczorem.

Pełnia dn. 2[illegible] go. 5 mi. 20 wieczorem.

tylko w modlitwie przykazaney, modl się w domu twoim pierwiey, niżeli póydziesz do Kościoła.

Umartwiay samego siebie w dzień. Nie natrząsay się ni z kogo z przyczyny bolow i utrapienia, które cierpi.

Nie chlub się ani śmiey się zgoła, staray się, abyś płakał za grzechy twoje, jako ten płacze, przy którym kto umarł. Czyń, ile możesz, ażeby był uwielbiony oyciec twóy, który jest w Niebiesiech.

Poprawuy syna twego, a nie przepu-

AUGUSTUS, АВГУСТЪ, SIERPIEN ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Wrześ: w Sierpniu.	B.Z.Z.
1	C.	Piotra w okowach.	7 Muczeńni. Makkaw.	13	Hipo. i Kassyja.	
2	P.	*N. P. Mar. Anielsk.*	Pren. Mo. S. Stefa. M.	14	Euzeb. W. *Wig.*	
3	S.	Znal: S. Szczepana Mę.	Isakija Dałm. i Faust.	15	Wnieb. N. P. M.	
		Kto się uniża, będzie podwyższoń. Luc. 18.			Luc. 18.	
4	N.	10 po Swiąt. Domini.	Н. 10 по Сошеств.	16	N. 10 po Swiąt.	
5	P.	*N. P. Mar. Snieżney.*	Eusehmija Muczeń.	17	Mamerta i Miro.	
6	W.	*Przemienie: Pańskie.*	Преображ. Господ.	18	Agapita i Krys.	
7	S.	Kajetana Wyznawcy.	Dometija Pr. Mucz.	19	Ludwika i Beni.	
8	C.	Cyryjaka Męczeńnika.	Emeliana Otca Sw.	20	Bernarda Opata.	
9	P.	Romana Męczeńnika.	*Matftija Apostoła.*	21	Stefana Króla.	
10	S.	Wawrzyńca Męczeń.	Łaurentija Wiel. Mu.	22	Symfor. i Filib.	
		Dobrze wszystko uczynił. Mar. 7.			Mar. 7.	
11	N.	11 po Swiąt. Tyburce.	Н. 11 по Сошеств.	23	N. 11 po Swiąt.	
12	P.	Klary Pan. i Felicyssy.	Fotija i Anikity Mu.	24	*Bartłom. Apos.*	
13	W.	Hipolita i Kassyjana.	Maxyma Ispowiedni.	25	Ludwika Króla.	
14	S.	Euzebiusza Wyz. *Wig.*	Micheja Proroka.	26	Zefir. i Róży Pa.	
15	C.	Wniebowzię. N. P. M.	Успение Пр. Богор.	27	Cezare: i Rufa.	
16	P.	Rocha Wyznawcy.	Pren. Obr. H. Isus Ch.	28	Augu: B. i D. K.	
17	S.	Mamerta Męczeńnika.	Mirona Muczeńnika.	29	Scięc: S. Jana Ch.	
		W zakonie co napisano? jako czytasz. Luc. 10.			Luc. 10.	
18	N.	12 po Swiąt. Jacka W.	Н. 12 по Сошеств.	30	N. 12 po Swiąt.	
19	P.	Ludwika i Benigny.	Andreja Stratiłata.	31	Raymunda Wy.	
20	W.	Bernarda i Faustyny.	Samuiła Proroka.	1	*Sept.* Idzego Op.	
21	S.	Stefana Kr. i Joan. Fr.	*Ftaddeja Apostoła.*	2	Maxyma i Stefa.	
22	C.	*Symforyjan: i Filiber.	Ahaftonika Muczeń.	3	Izabe. Kr. i Euf.	
23	P.	Zacheusza i Filipa Ben.	Łuppa Muczeńnika.	4	Rozalii Panny.	
24	S.	*Bartłomieja Aposto.*	Eutychija Sw. Mucz.	5	Urbana Papieża.	
		Wiara twoja ciebie uzdrowiła. Luc. 17.			Luc. 17.	
25	N.	13 po Swiąt. Ludwik.	Н. 13 по Сошеств.	6	N. 13 po Swiąt.	
26	P.	Zefiryna i Róży Panny.	Adriana i Natalii Mu.	7	Reginy P. *Wig.*	
27	W.	Cezarego i Rufa Bisk.	Pimina Wielikaho.	8	Narodz. N. P. M.	
28	S.	August: B. i Dok. Koś.	Moyseja Muryna Pre.	9	Gorgoniusza Mę.	
29	C.	Scięcie S. Jana Chrzc.	Усѣк. Гл. С. Іоан. *Post.*	10	Mikołaja *z Tol:*	
30	P.	*Felixa i Szczęś: Mm.	Alexandra Patryar.	11	Prota i Jacka.	
31	S.	Raymunda Wyznaw.	*Poł. Cz. Poja. Pr. Bo.*	12	*Zwycię: z Turk.*	

LUNACYE.

Słońce wstępuie w znak panny dn. 11 o go. 11 mi. 58 rano.

Ostatnia kwadra dnia 4 go. 10 mi. 56 rano.

Nów dn. 12 go. 6: mi. 3 rano.

Pierw: kwadra dnia 19 go. 2 mi. 34 rano.

Pełnia dn. 26 go. 4 mi. 32 rano.

szczay mu; albowiem za potępienie jego ty odpowiadać będziesz.

Nie jedz do sytości, ani śpiy jak tylko trochę i umiarkowanie, a przybędą ci Aniołowie.

Gdy się modlić masz, pamiętać będziesz na Boga, uczyń sobie z odzienia twego skrzydła, a wylecisz nad morze ogniste.

Nawiedzay chorych i niemocnych, a napełniay miarki czyli naczynia ich wodą.

Nie walcz językiem, tak się staw każdemu, aby cię błogosławili wszyscy, a Pan

SEPTEMBER, СЕНТЯБРЬ, WRZESIEŃ ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Pazdzier: w Wrześ:	B. z. z.
		Nie troszczcie się o żywot wasz. Mat. 9.			Mat. 9.	
1	N.	4 po Swiąt. Idzego.	Н. 14 по Сошеств.	13	N. 14 po Swiątk.	
2	P.	Maxyma M. i Stefana.	Mamanta Muczeńni.	14	*Podw. S. Krzy*	
3	W.	Izabelli Kr. i Eufrozy.	Anftyma Sw. Mucz.	15	Nikodema Męc.	
4	S.	Rozalii Panny.	Wawiły i Moyseja Pr.	16	Kornelego *Such.*	
5	C.	Urbana i Wawrzyńca.	Zacharyi Proroka.	17	Piąt: S. Francisz.	
6	P.	Zacharyjasza i Petron.	Eudoxija Muczeńni.	18	Tomasza *Such.*	
7	S.	Reginy Panny. *Wigil.*	Sozonta Muczeńnika.	19	Januarego *Such.*	
		A Jakób, zrodził Józefa Męża Maryi. Mat. 1.			Luc. 7.	
8	N.	15 Narodzenie N. P. M.	Н. 15 Рожд. Пр. Бог.	20	N. 15 po Swiątk.	
9	P.	Gergoniusza Męczeńni.	*Joachima i Anny.*	21	*Mateusza Apo.*	
10	W.	Mikołaja z *Tol:* i Pul.	Minodory i Mitrodo.	22	Maury: i Wład.	
11	S.	Prota i Jacka Męczeń.	Fteodory Prepodob.	23	Tekli Pan: i M.	
12	C.	*Zwyc: z Turk:* i Gwid.	Antonoma Muczeńni.	24	Gerarda i Pafn.	
13	P.	Maureliusza i Polixen.	Kornilija Sw. Mucz.	25	Kleofasa i Aure.	
14	S.	*Podwyższ: S. Krzyża.*	Воздв. Св. Кре. *Post.*	26	Jozafata A. B. M.	
		Tedy będziesz uczczony przed społem. Luc. 14.			Luc. 14.	
15	N.	16 po Swiąt. Im. P. M.	Н. 16 по Сошеств.	27	N. 16 po Swiątk.	
16	P.	Kornelego i Eufemii.	Іосаф. Ар. Епископ.	28	Wacława Kró.	
17	W.	Piątna S. Franciszka.	Sofii Mucz. i Czadjeja.	29	*Michała Arch.*	
18	S.	Tomasza z Wil. *Such.*	Eumenia Prepodob.	30	Hieroni: D. Koś.	
19	C.	Januarego i Konstan.	Trofimja i Sawwatija.	1	*Oct:* Remigi: B.	
20	P.	Eustachi i Fas. *Such.*	Eustafija Wiel. Mucz.	2	*Aniołow Stróżo.*	
21	S.	*Mateusza Apo. Such.*	Kondrata Apostoła.	3	Kandyda Męcze.	
		Rzekł Pan Panu memu: Siedź po pra. Mat. 22.			Mat. 22.	
22	N.	17 po Swiąt. Mauryc.	Н. 17 по Сошеств.	4	N. 17 po Swiątk.	
23	P.	Tekli Panny i Męcz.	*Zaczat. S. Joan. Kr.*	5	Placyda i Flaw.	
24	W.	Pafnucego i Gerarda.	Ftekły Pierwo-Mucz.	6	Brunona i Fidy.	
25	S.	Kleofasa i Aurelii Pa.	Eufrosinii Prepodob.	7	Marka i Osyty.	
26	C.	Jozafata Ar: Bis: i Mę.	Іоанна Апо: и Еван.	8	Brygidy Wdo.	
27	P.	Przen: S. Stanisława B.	Kallistrata Muczeńni.	9	Dyonizego Męc.	
28	S.	Wacława Króla i Mę.	Charytona Ispowied.	10	Fran: Zw: Choc.	
		Odpuszczone są tobie grzechy twoje. Mat. 9.			Mat. 9.	
29	N.	18 po Swiąt. *Michała.*	Н. 18 по Сошеств.	11	N. 18 po Swiątk.	
30	P.	Hieronima Dok. Kośc.	Hryhoryja Wielika.	12	Maxymiliiana B.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak wagi dn. 11 o go. 8 min. 34 wieczor.

Porówna: nocy z dniem. Początek jesieni.

Ost. kw. dn. 3 god. 5 min. 25 rano.

Nów dn. 10 go. 4 mi. 6 wieczorem.

Pierw. kwad. dn. 17 go. 8 mi. 49 rano.

Pełn. dn. 24 go. 6 mi. 42 wieczor.

niech ci przyczyni pomocy do sprawowania się według upodobania jego.

Przymuszay siebie samego w robocie rąk twoich, a bojaźń Pańska mieszkać w tobie będzie.

Jeślibyś obaczył kogoś popełniającego grzech nie do śmierci, nie pogardzay, ani lekce waž jego, ani potępiay go, gdyž wpadniesz w ręce nieprzyiacioł twoich.

Strzež się, aby nie był zwiedziony ro-

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Listopad w Pazdzie.
1	W.	Remigiusza Biskupa.	Покровъ Пр. Богор.	13	Edwarda Króla.
2	S.	*Aniołow Stróżow.*	Kypryjana i Justyny.	14	Kalixta Papieża.
3	C.	Kandyda i Gerarda.	Dyonysija Aeropahi.	15	Jadwigi i Teres.
4	P.	Franciszka Seraf. Wy.	Jerofteja Sw. Mucz.	16	Florent: i Gawł.
5	S.	Placyda i Flawii Pan.	Charytiny Muczeńni.	17	Andrze: i Lucyi.
		Gody są gotowe, lecz zaproszeni nie byli. Mat. 22.			Mat. 22.
6	N.	19 po Sw. Róż: P. Mar.	Н. 19 по Сошеств.	18	N. 19 po Świątk.
7	P.	Marka Pa: i Osyty Pan.	Serhija i Wakcha Mu.	19	Piotra z Alkant.
8	W.	Brygidy Wd: i Justy.	Pełahii Prepodob.	20	Maxym: i Wan.
9	S.	Dyonizego Męczeńni.	Jakowa Alfeowa Apo.	21	Urszuli Panny.
10	C.	Franci. Zwyc. Chocim.	Eułampija i Eułampii.	22	Jana i Korduli.
11	P.	Zenaydy i Placydy P.	Filipa Apostoła.	23	Jana Kapistrana.
12	S.	Maxymilijana Biskupa.	Prowa i Tarcha Mu.	24	Rafała Archan.
		Uwierzył sam i wszystek dom jego. Jana 4.			Jana 4
13	N.	20 po Swiąt. Edwarda.	Н. 20 по Сошеств.	25	N. 20 po Świątk.
14	P.	Kalixta Papieża Męcz.	Herwasija i Protasija.	26	Ewarysta Papie.
15	W.	Jadwigi Wd: i Teress.	Łukiana Muczeńni.	27	Iwona i Freme.
16	S.	Gawła Op: i Florente.	Łokwina Muczeńni.	28	*Symona i Judy.*
17	C.	Andrzeja i Lucyny Mę.	Osii Pro. i Andreja M.	29	Narcyza Bisku.
18	P.	*Łukasza Apo: i Ewa.*	*Łuki Apos: i Ewan.*	30	Marcellina Mę.
19	S.	Piotra z Alkantary.	Joila Pr. i Uara Mu.	31	Lucyi Pa. *Wig.*
		Sługo złośliwy, wszystek dług odpuścił. Mat. 18.			Mat. 5.
20	N.	21 po Swiąt. Maxymi.	Н. 21 по Сошеств.	1	*Nov.* Wszyst. SS.
21	P.	Urszuli P. i 11,000 Dzie.	Iłaryona Wielikaho.	2	*Dzień Zaduszn.*
22	W.	Jana dobr: i Korduli.	Awerkija Raw. Apo.	3	Teofila i Witali.
23	S.	Jana Kapistrana Wyz.	*Jakowa Apostoła.*	4	Karola Borome.
24	C.	Rafała Archanioła.	Arefty Muczeńnika.	5	Emery: i Zacha.
25	P.	Kryspina i Kryspinia.	Markiana i Martyrija.	6	Leonarda Wyz.
26	S.	Ewarysta Papieża.	*Dymitrija Wiel. Mu.*	7	Herkulana Mę.
		Czyy jest ten obraz i napis? Mat. 22.			Mat. 22
27	N.	22 po Swiąt. Jana Ka.	Н. 22 по Сошеств.	8	N. 22 po Świątk.
28	P.	*Symona i Judy Apos.*	Terentija i Neoniły.	9	Teodora Męcz.
29	W.	Narcyza Bis: i uzebii.	Anastasii Muczeńni.	10	Floren: i Nimfy.
30	S.	Marcellina i Zenobii.	Zenowija i Zenowii.	11	*Marcina Bisku.*
31	C.	Lucyi Panny. *Wigil.*	Stachija i Amplija.	12	Marcina Papież.

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak niedźwiadka dn. 12 o go. 4 min. 45 rano.

Ost. kw. dn. 2 go. 11 min. 34 wieczorem.

Nów dn. 10 go. 1 mi. 58 rano.

Pierw. kw. dn. 16 g. 5 mi. 27 wieczorem.

Pełn. dn. 24 go. 11 mi. 57 rano.

zum twóy, przypominaiąc grzechy twoje pierwsze, aby się nie odnowili w tobie.

Miłuy pokorę, która cię strzedz będzie od grzechu, nie bądź uparty do ustanowienia słowa swego, aby cię nie ogarnęło nieszczęście.

Nie miey się mądrego, niechlub się: bo wpadniesz w ręce nieprzyiacioł twoich; niechay przywyknie język twóy mawiać; *Odpuść mi*, a dostąpisz pokory.

Myśl z samym z sobą i mów: wszakże nie zabawię więcey na tym świecie, jak

NOVEMBER, НОЯБРЬ, LISTOPAD ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Grudzień w Listopa.	B. Z. Z.
1	P.	Wszystkich Świętych	*Kozmy i Damiana.*	13	Dydaka Wyzn.	
2	S.	*Dzień Zaduszny.*	Błaż. Jozafata Ar. Epi.	14	Serafiona Męcz.	
		Wszedłszy ujął ją za rękę i powstała. Mat. 9.			Mat. 9.	
3	N.	23 po Świąt. Op. P. M.	Н. 23 по Сошеств.	15	N. 23 po Świątk.	
4	P.	Karola Boromeusza.	Joannikija Wielika.	16	Edmunda Bisku.	
5	W.	Emeryka i Zacharyja.	Hałaktiona Mucz.	17	Grzego: i Salom.	
6	S.	Leonarda Wyznawcy.	Pawła Ispowiednika.	18	Eupsych: i Odon.	
7	C.	Herkulana i Engielb.	Jerona Mn. i Łazara.	19	Elżbiety Wdow.	
8	P.	Czter: Koron: i Sewer.	Михаила Архангела.	20	Felixa i Sympli.	
9	S.	Teodora Męczeńnika.	Onisyfora i Porfirija.	21	*Ofiar: N. P. M*	
		Panie, izaliś ty nie posiał dobrego nas. Mat. 13.			Mat. 24.	
10	N.	24 po Świąt. Stanisła.	Н. 24 по Сошеств.	22	N. 24 po Świątk.	
11	P.	*Marcina Biskupa.*	Miny i Wiktora Mu.	23	Klemensa Pap.	
12	W.	Marcina Papieża.	Joanna Ar. Ep. A. *Za.*	24	Jana od Krzyża.	
13	S.	Dydaka Wyznawcy.	*Joanna Złot. D. 1 pos.*	25	*Katarz: P. i M.*	
14	C.	Serafiona Męczeńnika.	*Filippa Apostoła.*	26	Piotra i Delfiny.	
15	P.	Leopolda i Gertrudy.	Hurija i Samona.	27	Fakunda Bisku.	
16	S.	Edmunda Biskupa.	*Matfieja Apo. i Ew.*	28	Rufina Męczeń.	
		Otworzą usta moje w przypowieściach. Mat. 13.			Luc. 21.	
17	N.	25 po Świąt. Grzegorz.	Н. 25 по Сошеств.	29	N. 1 Adwentu.	
18	P.	Eupsychiusza i Odona.	Płatona i Roma. Mu.	30	*Andrzeja Apos.*	
19	W.	Elżbiety Wdowy.	Awdija Proroka.	1	*Dec.* Eligiego B.	
20	S.	*Felixa i Symplicyu.	Prokła Ar. Episko.	2	Chryzol: i Bibia.	
21	C.	*Ofiarowanie N. P. M.*	Введ. Пр. Богородиц.	3	Franciszka Xaw.	
22	P.	Cecylii Panny i Męcz.	Filimona Apostoła.	4	Barbary P. i M.	
23	S.	Klemensa Papie: i Mę.	Amfiłochija Episko.	5	Sabby Opata.	
		Na on czas będzie wielki ucisk. Mat. 24.			Mat. 11.	
24	N.	26 po Świąt. Jana.	Н. 26 по Сошеств.	6	N. 2 Adwentu.	
25	P.	*Katarzyny Pan. i Mę.*	Klimenta Papy Mu.	7	Ambro: B. *Wig.*	
26	W.	Piotra, Konr: i Delfin.	Ałympija Stołpnika.	8	Niepo. Poc. P. M.	
27	S.	Fakunda i Jozafata.	Jakowa Muczeńnika.	9	Cypry. i Waler.	
28	C.	Rufina i Mansweta.	Stefana Muczeńnika.	10	*N. P. M. Loret.*	
29	P.	Saturnina Męczeńnika.	Paramona i Filume.	11	Damazego Pap.	
30	S.	*Andrzeja Apostoła.*	*Andreja Apostoła.*	12	Spiryd: i Dyoni.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak strzelca dnia 11 o godz. 1 mi. 18 rano.

Ostatnia kwad. dn. 1 go. 4 mi. 9 wieczorem.

Nów dn. 8 go. 12 mi. 11 po południu.

Pierw. kwa. dn. 15 go. 5 min. 27 rano.

Pełnia dn. 23 go. 7 mi. 17 rano.

tylko dziś, a nie zgrzeszysz Bogu.

Nie bądź żarłokiem w pokarmach, aby się nie obudziły w tobie pierwsze grzechy twoje.

Nie utyskuy na pracę, a prędko ci przybliży się spoczynek; jako bowiem gruzy rozwalin za miastem bywają mieyscem smrodu dla wszystkich, tak dusza leniwego, który zaczął niewinne życie, stanie się mieszkaniem namiętnościom i smrodom.

Przymuszay siebie, abyś się modlił zawsze ze łzami, aby tak snać zmiłował się Bóg nad tobą i wyzuł cię z starego człowieka.

DECEMBER, ДЕКАБРЬ, GRUDZIEN ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	I.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Styczeń w Grudniu.	B. Z. Z.
		A na ziemi uciśnienie narodow. Luc. 21.			Jana 1.	
1	N.	1 Adwentu. Eligiego.	Н. 27 по Сошеств.	13	N. 5 Adwentu.	
2	P.	Chryzologa i Bibianny.	Awwakuma Proroka.	14	Nikazego Bisku.	
3	W.	Franciszka Xaw. Wy.	Sofonija Proroka.	15	Waleryjana Bis.	
4	S.	Barbary Panny i Mę.	*Warwary Wiel. Mu.*	16	Ananijasz. *Such.*	
5	C.	Sabby Opata.	Sawwy Prepodobna.	17	Łazarza i Olimp.	
6	P.	**Mikołaja Bisk: Mir.*	Николая Ар. Епис.	18	Wiktoryn. *Such*	
7	S.	Ambrożego Bis. *Wigi.*	Amwrosija Episkopa.	19	Nemezyus. *Such*	
		Księgi rodzaju Jezusa Chrystusa. Mat. 1.			Luc. 3.	
8	N.	2 Ad. Nie: Poc. N. P. M.	Н. 28 по Сошествіи.	20	N. 4 Adwentu.	
9	P.	Cypryjana i Waleryi.	Зачатіе. Св. Анны.	21	*Tomasza Apos.*	
10	W.	*N. P. Maryi Loretań.*	Miny i Ermohen. Mu.	22	Anastazyi Męcz.	
11	S.	Damazego Papieża.	Daniiła Stołpnika.	23	Wiktoryi P. M.	
12	C.	Spirydyona i Dyonize.	Spirydiona Episkopa.	24	*Ada: i Ew. Wig.*	
13	P.	Lucyi Panny i Męcz.	Eustratija i Auxent.	25	Boże Narodzen.	
14	S.	Nikazego i Eutropii.	Ftyrsa i Leukija Mu.	26	Szczepana i Mę.	
		Ten jest, który za mną przyidzie. Jana 1.			Luc. 2.	
15	N.	3 Adwentu. Waleryja.	Н. Св. Праотецъ.	27	N. po Boż. Naro.	
16	P.	Ananijasza i Adelaydy.	Ahheja Proroka.	28	*Młodziankow.*	
17	W.	Łazarza Bis: i Olimpii.	Daniiła Proroka.	29	Tomasza B. Kan.	
18	S.	Wiktoryna Bis. *Such.*	Sewastiana Mucz.	30	Dawida Króla.	
19	C.	Nemezyusza i Faust.	Wonifantija Mucz.	31	Sylwestra Papie.	
20	P.	Eugeniusza Mę. *Such.*	Ihnatija Bohonosca.	1	*Jan.* Nowy Rok.	
21	S.	*Tomasza Apost. Such.*	Julianii Muczeńni.	2	Makarego Opat.	
		Jako jest napisano w Xięgach. Luc. 3.			Mat. 2.	
22	N.	4 Adwentu. Anastazy.	Н. Свяш. Отецъ.	3	N. po Now. Ro.	
23	P.	Wiktoryi Pan. i Mę.	10 Muczeń. w Kryti.	4	Tytusa Bis. i M.	
24	W.	*Adama i Ewy. Wigil.*	Euhenii Pre. Mucz.	5	Telesfora P. i M.	
25	S.	Boże Narodzenie.	Рожде. Г. Іису. Хри.	6	Trzech Królow.	
26	C.	Szczepana i Męczeńn.	Соборъ Пр. Богоро.	7	Julija: i Lucyja.	
27	P.	*Jana Apost: i Ewan.*	Стефана і Мученн.	8	Rygober: i Sew.	
28	S.	*Młodziankow.*	20,000 Muczeńnikow.	9	Marcyja: P. i M.	
		Duszę twą własną miecz przeniknie. Luc. 2.			Luc. 2.	
29	N.	Po Boż. Nar. Tomasza.	Н. по Рожде. Госп.	10	N. 1 po 3 Król.	
30	P.	Dawida Kr. i Leonilda.	Anisii Mu. i Zotyka.	11	Hygina Papieża.	
31	W.	Sylwestra Papie. Wyz.	Mełanii Prepodobn.	12	Raynol: i Hono.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak koziorożca d. 10 ogo. 2 mi. 3 wieczor.

Przesil: zimowe. Początek zimy.

Ost. kw. dn. 1 go. 6 m. 27 rano.

Nów dn. 7 go. 10 mi. 55 wieczo.

Pierw. kw. dn. 14 g. 9 m. 15 wiecz.

Pełn. dn. 22 go. 7 wieczorem.

Ost. kw. dn. 30 go. 6 wieczor.

Trway w tych rzeczach, które ci powiem: to jest: w pracy, w ubóztwie, w pielgrzymstwie, w utrapieniach, w spokoyności, a one przyniosą tobie pokorę; pokora zaś odpuści wszystkie grzechy.

Pokora bowiem jest, ażeby człowiek znał się być grzesznikiem, i że nic dobrego nie czyni przed Bogiem, i żeby trzymał się w spokoyności, a nie rozumiał się być czymkolwiek.

DNI SWIĄTECZNE I UROCZYSTE,

w które uczący się w Szkołach są wolni od nauk.

STYCZEŃ.

1, NOWY ROK, i rocznica urodzin N. W. X. Heleny Pawłówny w roku 1807 narodzoney dnia 9 Stycznia.
6, Zjawienie Pańskie, albo 3ch Królow.

LUTY.

2, Gromniczney Nayświęt: Panny Maryi.
15 i 16, Piątek i Sobota przed Syrną Niedz.

MARZEC.

4, Swiętego Kazimierza Królewica.
25, Zwiastowanie Nayświęt: Panny Maryi.

KWIECIEŃ.

4, Wielki Czwartek.
5, Wielki Piątek.
6, Wielka Sobota.
7, 8, 9, Zmartwych: Pańs: i cały tydzień.
21, Imieniny Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny i N. W. X. Alexandry Nikołajówny.

MAY.

9, Swiętego Nikołaja Cudotwórcy.
31, Wniebowstąpienie Pańskie.
26 i 27, Zesłanie Ducha Swiętego.

CZERWIEC.

6, Boże Ciało.
25, Dzień urodzin Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza w roku 1796, i N. W. X. Alexandry Nikołajówny w roku 1825.
29, Swiętych Apostołow Piotra i Pawła.

LIPIEC.

1, Dzień urodz. Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny w roku 1798.

SIERPIEŃ.

6, Przemienie: Pańskie, i roczni: urodz: N. W. X. Maryi Nikołajówny w r. 1819.
15, Wniebowzięcie Nayświęt: Panny Maryi.
22, Koronacyja Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza Samowładnącego Całą Rossyją i Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny.
29, Scięcie Swiętego Jana Chrzciciela.
30, Imieniny N. W. X. Alexandra Nikołajewicza, i rocznica urodzin N. W. X. Olgi Nikołajówny w roku 1822.

WRZESIEŃ.

8, Narodzenie Nayświętszey Panny Maryi.
14, Podwyższenie Swiętego Krzyża.
26, Swiętego Jana Apostoła i Ewanielisty.

PAZDZIERNIK.

1, Opieki Nayświętszey Panny Maryi.
22, Cudownego Kazań: Obrazu N. P. Maryi.

LISTOPAD.

1, Wszystkich Swiętych.
20, Wstąpienie na Tron Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza Samowładnącego Całą Rossyją i Króla Polskiego.
21, Ofiarowanie Nayświętszey Panny Maryi.

GRUDZIEŃ.

6, Swiętego Nikołaja Cudotwórcy, i Imieniny Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza.
8, Niepokal: Poczęcia Nayś: Panny Maryi.
25, 26 i 27, Boże Narodzenie, i pamiątka wygnania Francuzow z kraju.

Prócz wzmienionych uroczystych dni, wolni są od nauk od dn. 25 Grudnia do dn. 2 Stycznia, także Wakacyyne według zwyczaju.

INNE DNI TABELNE,

w które wzmienieni Uczniowie nie są wolni od nauk.

STYCZEŃ.

7, Rocznica urodzin N. W. X. Anny Pawłówny w roku 1795.

28, Rocznica urodzin N. W. X. Michała Pawłowicza w roku 1798.

LUTY.

3, Imieniny N. W. X. Anny Pawłówny.

4, Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Pawłówny w roku 1796.

25, Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Michayłówny w roku 1825.

KWIECIEŃ.

17, Rocznica urodzin N. W. X. Alexandra Nikołajewicza w roku 1818.

MAY.

21, Imieniny N. W. X. Konstantyna Nikołajewicza i N. W. X. Heleny Pawłówny, i rocznica urodzin N. W. X. Elżbiety Michayłówny narodz: 14 Maja w r. 1826.

LIPIEC.

11, Imieniny N. W. X. Olgi Nikołajówny.

22, Imieniny N. W. X. Maryi Nikołajówny, N. W. X. Maryi Michayłówny i N. W. X. Maryi Pawłówny.

27, Rocznica urodzin i Imieniny N. W. X. Nikołaja Nikołajewicza w roku 1831.

SIERPIEŃ.

16, Rocznica urodzin N. W. X. Katarzyny Michayłówny w roku 1827.

WRZESIEŃ.

5, Imieni: N. W. X. Elżbiety Michayłówny.

9, Rocznica urodzin N. W. X. Konstantyna Nikołajewicza w roku 1827.

PAZDZIERNIK.

13, Rocznica urodzin N. W. X. Michała Nikołajewicza w roku 1832.

LISTOPAD.

8, Imieniny N. W. X. Michała Pawłowicza i N. W. X. Michała Nikołajewicza.

24, Imieniny N. W. X. Katarzyny Michayłówny.

DNI ZWYCIĘZKIE,

w które się śpiewa po Kościołach Te Deum laudamus.

CZERWIEC.

27, Pamiątka zwycięztwa pod Półtawą.

LIPIEC.

10, Pamiątka pokoju zawartego między Państwem Rossyyskim i Portą Ottomańską w Kainardży, i przyłączenia Taurydzkiego państwa do dzierżawy Rossyyskiey.

27, Wzięcie Fregat przy Angucie i przy Grengramie.

SIERPIEŃ.

9, Pamiątka wzięcia Narwy.

19, Pamiątka zwycięztwa odniesionego nad woyskiem Pruskiém.

WRZESIEŃ.

28, Zwycięztwo odniesione nad Generałem Lewenhauptem.

PAZDZIERNIK.

11, Wzięcie Twierdzy Slisselburgskiey.

LISTOPAD.

30, Swięto Andrzeja Apostoła.

ODMIANY XIĘŻYCA I ZNAKI ZODYATYCZNE.

Nów Xiężyca.	Baran.	Lew.	Strzelec.
Pierwsza Kwadra.	Byk.	Panna.	Kozierożec.
Pełnia.	Bliźnięta.	Waga.	Wodnik.
Ostatnia Kwadra.	Rak.	Niedźwiadek.	Ryby.

DODATEK

Do Kalendarza Gospodarskiego na rok 1835, zawierający w sobie różne

WIADOMOŚCI GOSPODARSKIE.

DOŚWIADCZENIA GOSPODARSKIE.

Sposob przez który kartofle do setney i więcey można przywieść korzyści

Zrob sochą dwie brozdy, któreby, ile możności, z obu stron miały naywyższe ziemi skiby, a te brozdy przynaymniey 16 albo 18 calow głębokości mieć powynny.

O cztery stopy od każdey ziemi wykrojoney brozdy, znowu inne podobne pierwszym zawsze odległe jedne od drugich na cztery stopy.

Tak uprawna ziemia niech będzie przez kilka tygodni wiatrem przewiana leżąc na otwartym powietrzu. Gdy będziesz miał sadzić kartofle, napełni brozdy lekkim gnojem na stopę wysokości. Toż z brzegow podniesioney nabrawszy ziemi, tą potrząśni gnóy ów leżący w brozdach na trzy, lub cztery cale. I dopiero na tey ziemi sadź kartofle o półtory stopy od siebie oddalone, a potym na trzy lub cztery cale znowu okryy ziemią.

Skoro roślina na sześć calow okaże się nad ziemią, znowu się pokryje ziemią i dobrze zabronuje. A gdy powtóre wzniesie się nać na stopę, lub 15 calow do góry od każdego składu na cztery stopy opodal znowu się podnosi ziemia rydlem, lub sochą i te skiby zwalają się na owe rośliny, które na 8 lub 10 calow ziemią okryte zostaną; jeśli znowu się podniesię nać w górę, jeszcze raz orze się ziemia jak pierwiey, i okrywa się ziemią roślina na 5 lub 6 calow.

Gdy zbierać będziesz kartofle, każda nać przynaymniey 100 lub więcey będzie miała kartoflow.

Ten sposob sadzenia i uprawiania kartofli, naywiększą zawsze przynosił korzyść. Anglicy nad wszystkie inne sposoby ten za naylepszy uznali.

O Marchwi.

Doświadczenie okazuje, że Marchew, czy pospolita, czy cukrowa, albo holenderska, żółta, i słodka, czy czerwona, aby tylko była zasiana na ziemi kruchey głęboko przerobioney i nie świeżo gnojoney, w wielkiey obfitości piękna się rodzi; nie masz przeto wątpliwości, aby pomnożenie tey jarzyny nieprzyczyniło wielkich pożytkow; zwłaszcza, że nie ma obawy, aby i z zagranicy sprowadzone nasienie miało zaginąć; na zimno albowiem marchew jest dosyć wytrzymała. Gospodarze cudzoziemscy zapewnieni o niezawodnych korzyściach, wiele marchwi w ugorze zasiewają, a przez to nie tylko oszczędzają połowę siana, ale i zboża na żywienie i utuczenie bydła, koni, świń i ptastwa potrzebnego. Zwyczajem jeszcze u nich jest po zebraney marchwi pole zasiewać zbożem, a te się obficie rodzi. Ciekawym gospodarzom w szukaniu pożytkow z jarzyny, może służyć za przykład między innemi szczegulniey zaymujący się zasiewem marchwi JP. Beling, który odebrał publiczną nadgrodę od Parlamentu Angielskiego, że

trzydzieście morgow zasiał marchwią na pastwę dla bydła; siał zaś ja następnym sposobem:

Na jeden morg wysiano cztery funty marchwi przetakiem gęstym dla równieyszego siewu, że zielsko zą zwyczay w warzywach panuje więcey na wiosnę, niż w lecie, siał ją później: rola była dwa razy płytko, a trzeci raz głęboko orana. Nasienie było moczone przez godzin dwie: zielsko w niey było okopane motyczką, unikając kosztownego pielenią, a zamiast okopywania, koszono zielsko wyrastające nad marchew. Wytuczył, mówi on 48, skopow; 33, woły; miał na nich zysku 108 funtow szterlingow, co czyni przeszło czerw: złotych 200 Żywił 35 wielkich krów angielskich; owiec 420; koni pracowitych 16, prócz sieczki z marchwią posiekaną niedawał im ani siana, ani owsa przez zimę. Dodaje, że nie miał w życiu tłuścieyszych koni, jak marchwią karmionych. Marchew dla nich płókano, główki i ogonki odrzynano, któremi żywił świnie folwarkowe. Upewnia, że krowy po marchwi niezmiernie mleka dawały; masło smaczne i żołte było. Jagnięta dziwnie się marchwią spasały. Marchew wyorywano pługiem, i widłami, żelaznemi o czterech zębach z ziemi wyymowano.

Sposob robienia Octu.

Pszenicy garcy 7, słodu jęczmiennego garcy 3, zmleć to na mąkę grubo, potém wsypać tę mąkę do drewnianego czystego naczynia, któreby w sobie zawierało garcy 30, lub więcey. Żalać tę mąkę sześcią garcami wrzącey wody, wymieszać dobrze, nakryć płótnem i obwiązać. I tak ma stać godzin dwie, po upłynieniu dwóch godzin dolać znowu garcy dwanaście wody wrzącey, wymieszać dobrze, obwinąć płótnem jak wprzódy i tak ma stać godzin cztery, po upłynieniu których przecedzić przez przetak, potém przez sito wlać w też same naczynie wprzód wypłókawszy one. Do tego dodać garniec drożdzy dobrych i spod całey bułki chleba razowego, dobrze wysuszonego, potém płótnem nakryć i obwiązać, i tak ma stać dwa tygodnie, po upłynieniu których zobaczyć, jeżeli skorynka pływa po wierzchu wyjąć onę, jeżeli zaś niepływa, nie potrzeba oney wyymować, lecz zawiązać jak wprzódy i jeszcze niech stoi dwa tygodnie, po upłynieniu których zlewać do butelek, lub do gęsiorow szklannych, albo do polewanych hlakow. A ztąd można otrzymać ocet jak naylepszy.

Sposob w kilku godzinach sałatę wyprowadzić.

Bierze się czarney tłustey ziemi i kładzie się w szerokie naczynie Nasienie na moczone przez 24 godzin w wódce lub tęgim, occie, sieje się w tę ziemię, w godzinę, a we cztery do jedzenia będzie zdatną.

Sposob robienia szuwaxu, który mimo swojey tłustości, w wodzie się rozpuszcza i jak bótom tak i trzewikom piękny glans daie, a przytym choć się czego dotknie, nie splami ani oczerni.

Wziąć gummy miałko utłuczoney, mydła i wosku żołtego, ćwierć funta każdego, sadzow od łuczywa kilka groszy, gummę zaś pierwiey nad ogniem rospuścić: w głębokiey misie glafirowaney, nalawszy w nią pół-kwarty wody, potym skrobać mydło i wosk, wrzuć to razem z sadzą od łuczywa, niech się to pomału gotuje mieszając ustawicznie potym w garnek lub kartuzy papierowe nalać i schować.

Kiedy w garku już ztwardniało, w tedy wziąć tey massy, nalać trochę wody, aby rozmiękło, zamieszać i kładąc oney potrochę na łopatkę drewnianą, smarować nią bóty lub trzewiki jeżeli ta massa w papierowych kartuzach jest, tedy posmarować bóty, lub trzewiki śliną i szwarcować ich tą massą, wziąć szczotkę. i to wetrzeć wszędzie, potém inszą suchą szczotką, to wszystko czysto zetrzeć; naostatek, można też bóty lub trzewiki, tak chędożone, polerować wełnianą płachteczką, aby nie smoliły.

Massa którą porcellanę, szkło i agat stłuczony, skleić można tak, że nieznać.

Wziąc karuku łot jeden, mastyxu pół łota, soku czosnowego łyżkę pełną, kleju stolarskiego piętnaście granow, spirytusu winnego szklankę, z tego wszystkiego zrobić massę, posmarować tym potłuczone kawałki; i skleić niech tak schną przez kilka godzin, potym skrobać to, co się nieczystego z tey massy zostało na wierzchu. Choć wrzucić w gorącą wodę już na tych sklejonych mieyscach nie pęknie, prędzey na inszym gdzie jeszcze nie było stłuczone.

Sposob doświadczony jak pluskwy wygubić.

Wziąć spirytusu rektyfikowanego i terebintu, każdego po pół-kwarty, kamfory łot jeden, ten wdrobić i w kilku minutach rozpuści się, to wszystko mocno mieszać w kupie namoczyć takową wodą gąbkę lub szczotkę i smarować ią, łóżko po wszystkich mieyscach, gdzie się pluskwy znaydują; zapewnie od tego zdechną, choćby ich moc wielka była trzeba zaś wprzódy łóżko, w którym siedzą, dobrze wyczyścić, i jeżeli pawilon na nim jest, ten mocno wytrzepać.

Ta woda bynaymniey nie splami, nayprzednieysze kitaykowe, lub adamaszkowe pokrycia, ani im szkodzić nie będzie wlać tylko kroplę jedną na pluskwę, zaraz się skutek pokaże, albowiem w momencie zdechnie.

Żeby się zaś więcey niepokazały, trzeba zaraz za pierwszym razem wszystkie fałdy pawilonu, i wszystkie dziury i fugi w łóżku, gdzie się tylko pluskwy znaydują, tą wodą dobrze zasmarować, która zaraz wysycha; gdyby zaś w te dziury i fugi łóżka dostać nie można było gąbką, lub szczoteczką, w tedy można powlewać tę wodę, ten sam skutek uczyni.

Zapach od tey wody, który jednak bardzo zdrowy i wiele ludziom przyjemny jest, wychodzi wcale po dwóch, lub trzech dniach. Trzeba ją za każdym razem chcąc oney używać, dobrze zamieszać, i w dzień nie zaś przy świecy to robić, aby ta subtelna mixtura, przytknąwszy się do ognia szkody nie uczyniła.

UPOMINEK DLA GOSPODYN.

Kilka sekretów aptecznych przez Matkę dla Córki.

Idziesz iuż na swoie, kochano Córko mężowi twemu podobałaś się z tego nay-więcey, że cię nieraz widział pomagaiącą mi w gospodarstwie, które dzięki Bogu, nie źle w moim domku idzie tak to mówią, że kredką z główką, wszystko iest (niechwaląc się) pięknie, czysto, smacznie i uczciwie. Chciała byś i mąż twóy pragnie tego, żeby uwas podobnie być mogło, i jabym temu z duszy była radą, i dla dobra waszego, i dla sławy moiey, i wreszcie żeby się też trzem siostrom twoim snadnie dobre zamęzcie zdarzyło. Bardzo rzecz śliczna talenta i nauki, wszak i ty ich posiadasz niemało, ale pierwsze przed wszystkiém w kobicie gospodarstwo: iać w całe nie zle grałam i gram do tąd na Klawikorcie; ale kiedy s. p. Mąż móy wracał zpola zmęczony i zgłodniały, nigdym go niewitała symfonią, tylko smacznćm siedaniem, i tobie, kochano Córko, tak czynić radzę, zostaw muzykę na godziny wieczorne, kiedy to wszyscy w domu dobry obiad ziedli, a wieczerza iuż się gotuie, to chwila naystosownieysza. Zeby ci zaś choć trochę w gospodarstwie twoiém dopomodz, kiedy dla własnych zatrudnień posiedzieć u was ani tygodnia niemogę, spisałem na prędce kilka sekretów, nie kuchennych ale apteczkowych; później będę się starała dostarczyć ci ich więcey: tym czasem te przyimiy, nie iest ich wiele i niesą zapewna ani nowe, ani osobliwe, ale wszystkie doświadczone; z

sekretami zaś gospodarskiemi tak trzeba być ostróżną, jak z nowemi znajomościami, nie ręczyć za żadne, póki ich niedoświadczemy.

KILKA GOSPODARSKICH SEKRETÓW.

1. *Kawa.*

Jeśli chcesz dobrą pić kawę, nieday jey nigdy dopalić zupełnie; wysypawszy na papier, nieprzykryway jak jest zwyczay, ale porób prędko rówki palcem, i dopiero jak dym wyidzie, upakuy dobrze w puszkę, nie mléy wszystkiey, tylko po trochu w miarę jak potrzeba; rob ją także sama na machince, to zachod nie wielki a nawet przyjemny. Fusów nie day także nikomu gotować, ale gdy kawę zrobioną odleiesz, weź ukropu i przeley przez machinkę, klarowane będą i smaczne, oszczędzisz służącym zatrudnienia i nieporządku, sobie gdérania i gniewu. Ze wszystkich mieszaniu do kawy nayznosnieysza cykorya w czwartey części, naylepsze kakao w takieyże miarze, nie zbyt miałko utłóczone, ale też z tabliczek skrobane. Cztery tabliczki kakao czystego, czyli funt, kosztuie złotych 3. Na filiżankę kawy do śmietanki, bierz mieloney dwie łyżeczki z czubem, i pół łyżeczki, cykoryi albo kakao.

2. *Herbata.*

Herbatę każdy inaczey pija i robi; tak jednak zdaje się naylepsza: czarna i zielona w równey części zmieszana, łyżeczka z czubem na dwie filiżanki; imbryczek mocno pierwiey wyparzony; potém nalewany ukróp po trochu stać powinien z dziesięć minut,

3. *Czekolada.*

Czekolada nie jest tak kosztownym trunkiem, kto je sam przyprawiać umie. Weź siedm funtow cukru i tyleż kakao. Cukier każ utłuc jak naymieléy, a nawet przesiać przez sito. Kakao każ upalić i jak kawę obierz, i kładź po trochu w wielki mozdzierz żelazny; ale ten mozdzierz powinien być czysty, dobrze rozgrzany i stać wśrzód węgli, żeby ciągle jednostayne było ciepło, trzeba tłuc póty, póki kakao nieobróci się w jedną massę, bez żadnego grużołka; wtedy dosypuy po trochu cukier, wymieszay dobrze, doday ćwierć łóta cynamonu, miałko utłuczonego, tyleż wanilii, każ tłuc wiercić, mięszać wszystko, zawsze w rozgrzanym mocno możdzierzu, póki się w płynną massę nie obróci; w tedy formy blaszane, wysmaruy z lekka młodém masłem, nakładay w nie tey massy, i niech tak stoją, póki czekolada zupełnie nieoziębnie w tenczas wyimuy z form, owiń każdą tabliczkę w czysty papier, i schoway w suche mieysce. Z połowy tabliczki dobrey czekolady, filiżanka takim się sposobem ją przyrządza. Uskrobaną cięko czekoladę, wsyp w czekoladniczkę, wleway potrochu tyłe wrzącey wody, albo śmietanki, ile chcesz mieć filiżanek, i postawiwszy na węglach rozbijay sporządzonym ku temu sprzętem, i z pianą ley goràco w filiżanki.

4. *Polewka.*

Pół kwarty piwa, porteru, lub wina francuzkiego na pół z wodą wstaw w garnuszku i zagotuy; w kwartowym garku, miey tym czasem sześć żółtek od jay świeżych i kubek tłuczonego cukru, ubite do zupełney białości; gdy się płyn w garnuszku zagotuje, ley po trochu do ubitych jay, i rozbijay tak iak czekoladę. Z tey miary ośm filiżanek mieć możesz. Dodać można cynamonu do smaku.

5. *Bawarka.*

Pół filiżanki ukropu, tyleż śmietanki, araku łyżeczka, cukru do smaku, stanowią bardzo dobry i zdrowy napóy, który wiele osob chętnie na śniedanie używa.

6. *Wódka Pomarańczowa.*

Funt skórek pomarańczowych skrajanych i tłuczonych, ćwierć funta gorzkich pomarańczek także utłuczonych, naley pół garcem dobrey okowity, niech tak moknie dni dziesięć w cieple, zley; dwa funty cukru naley kwartą wody, zrob syrop, gdy

ostygnie, zmięszay, doley kwaterkę dobrey śmietanki, a gdy się zwarzy, przepuść przez bibułę, albo przez używaną do cedzenia wódek i likworów sukienną czapkę.

7. Likwor Poziemkowy.

Gęsior garcowy napełniy z lekka pięknemi wybranemi czysto poziemkami, naley czystey jak naylepszey okowity; ile się zmieści, niech tak stoi w cieniu przez dwa dni, zley, do każdey kwarty tego płynu wsyp dwa funty cukru miałko tłuczonego, gdy po kilku dniach cukier się dobrze roztopi, zley, przecedziwszy w suche butelki. (1)

8. Ratafia z wisień.

Weź pół garca czystey wody, półtora garca czarnych wisień utłuczonych wraz z pestkami w mozdzierzu kamiennym, trzy kwarty naylepszey okowity, półtory kwarty cukru tłuczonego, łót cynamonu, sześć goździków, gałki muszkatowey tartey ćwierć, pół łota wanilii tłuczoney, wszystko to wley i wsyp do wielkiego butla, i dobrze zatkane zostaw przez miesiąc na słońcu; potém przeciśniy przez serwetę i przepuść przez bibułę.

9. Likwor Portugalski.

Do kwarty okowity włóż skurki od czterech pomarancz świeżych i wpuść sok ze dwóch, zostaw tak przez 24 godzin, do ley syropu kwartę z dwóch funtow cukru, niech tak stoi przez dzień jeden, potém przecedź przez bibułę.

10. Chłodnik zdrowy.

Na skurki od trzech cytryn, kawałek cynamonu i dwa funty cukru naley pół garca zdrojowey wody i przegotuy; gdy woda ostygnie, przecedź, doday kwartę wina francuzkiego białego i kwartę soku świeżo wyciśnionego z malin, wisień lub poziemek i naleway w szklanki.

(1) Tym samym sposobem robi się likwor różany, fiałkowy, z kwiatu pomarańczowego i t. d.

11. Sok poziemkowy.

Dwa funty wybranych poziemek przesyp dwóma funtami tłuczonego cukru; gdy kilka godzin postoią i sok z siebie puszczą, wley w nową gęstą barchanową płachtę, którą pierwiey z czterech rogow uwiąż podstaw butelkę z leykiem, i to tylko schoway co samo ścieknie. Resztę użyć można do kuchni.

12. Serek z jabłek.

Jabłka soczyste nie zbyt słodkie obrać, pokrajać, wyrznąć z nich środki i układać ściśle w garcowych garkach, nalać każdy trzema kwaterkami wody, a przykrzywszy czystą chustką w wodzie zmaczaną, wstawić w piec gorący, i trzymać póki się nieupieką. Jeśli to nienastąpi od jednego razu, powtórzyć, przykrywaiąc zawsze chustą, żeby się jabłka nieprzypaliły. W tedy włożyć z garków w wodnicę, wiercić mocno, dodać cynamonu i goździkow do smaku, włożyć to wszystko w rondel albo kociołek i smażyć jak powidła, tylko dalеko gęściey, i mięszać ciągle żeby się nieprzypaliły. Gdy już massa gęsta, wykładać ją w czyste serwety zmaczane wodą, i włożyć w prassę, w którey trzy dni leżeć powinna.

13. Chłodnik przyiemny.

Weź kwartę poziemek, malin, wisień albo porzeczek naley kwartą wody i wygnietay mocno, przecedź, doday cukru do smaku i naleway w szklanki.

14. Galareta porzeczkowa, Francuzka.

Dwa funty porzeczek czysto oskubanych i doyrzałych, dwa funty tłuczonego cukru, włoż w rądel, i wstaw na ogień; skoro porzeczki sok puszczą, cukier się roztopi, i szumowinami się okryją, weź wley w czysty worek płócienny, podstaw słóy czysty mocny i suchy i niech samo ścieka. Co zostanie w worku, zbierz także w słoiki; do ciast, melszpeyzów przydać się może.

15. Konfitury czyli kompoty piękne.

Weź dwa funty cukru, naley kwartą wody i zrób syrop czysty; w małych, ale mocnych słoikach, ułoż piękne, wybrane, dóyrzałe iakie chcesz i iakie masz owoce, truskawki poziemki, maliny agrest, porzeczki wiśnie wszlakiego gatunku, morele renklody, brzoskwinie winogrona, i obley tym syropem, niedolewaiąc pełno obwiąż każdy słoik jak naystaranniey pęcherzem, ustaw w rondlu, przełoż sianém daley zimną wodą, tak żeby słoikom do półowy było, i ustaw w ogień wolny, gdy się woda pomału zpół godziny gotuie; zdeym rondel z ognia i postaw w chłodzie. Jak woda ostygnie wyimuy po słoiku, obieray starownie, i ustawiay na połkach w suchem mieyscu, dla tego małe słoiki się biorą, że raz odwiązawszy który, trzeba prędko spotrzebować, bo skoro powietrze dóydzie psuie się konfitura, sposob ten smażenia iest iednak naysmacznieyszy, nayprędszy, i owoce nic nietracą swego kształtu, barwy i smaku.

16. Sposoby przechowania grochu zielonego przez zimę.

Jest ich kilka: 1, groch w miarę dóyrzały w piec kłaść po chlebie po razy kilka; 2, suszyć go w cieniu zwolna; 3, na słońcu; 4, naylepszy, pakować w suche butelki i gotować w wodzie.

17. Sposob przechowania świeżych śliwek do nowego roku.

Kiedy śliwki w miarę doyrzałe, weź słóy czysty i prosa suchego, ostróżnie zrywaу śliwki z drzewa niedotykaiąc się ich i układay w słoju, przesypuiąc prosem; gdy pełny obwiąż pęcherzem, i zakop w suchym piasku w piwnicy.

18. Essencyja ponczowa.

Do kwarty araku wciśni przez serwetę sok z cytryn piętnastu; zrob czysty syrop z dwóch funtow cukru i kwarty wody; gdy przestygnie, zmieszay z arakiem i wleway w czyste butelki dobrze wymięszawszy.

19. Poncz na prędce.

Dwa funty cukru naley wrzącą wodą, gdy się roztopi, wpuść sok z dwónastu cytryn, daley trzy kwaterki araku, i dobieray zimną lub gorącą wodą do smaku.

UPOMINEK.

Sposoby tworzenia naturalnych i sztucznych oraz zdrowiu służących win.

Każdy sok z owoców smacznych i zawierających wiele cukru, może być użyty do utworzenia wina; n. p. sok z winogron, jabłek, gruszek, agrestu i porzeczek. Owoc w ciepleyszym klimacie wydaje naturalnie słodsze i nader mocne, lecz nierównie zdrówsze i gustownieysze mamy wina.

Sposoby utworzenia wina z owoców są z resztą już tak wiadome, iż się nam zdaje zbyteczném, w takowych początkowe, rozbieranie wchodzić lub powtarzać, wspomniawszy więc tylko w krótkości o przysposobieniu wina z naszych krajowych ziemiopłodów, przeydziemy do sposobów naśladowania pryncypalnieyszych i naywięcey ulubionych gatunkow win zagranicznych.

Krótkie wspomnienie o przysposobieniu wina z owoców krajowych.

Jabłka, gruszki w dobrym gatunku i naylepsze w smaku osobliwie słodko - kwaskowatym czyli winnym, (chcąc je użyć na wino) niepowinny być bardzo przestałe, zdrowe i rękami obierane, nie trzęsione, aby się nie poobijały, mają być po obierane z szypułek, lekko opłukane swieżą wodą, i w cieniu na wolném powietrzu obszuszone; takowych z któregokolwiek gatunku ułoży się garcy 16 w winówkę, z którey świeżo ściągnięte było wino, niewymywając pozostałego po beczce lagru, poczém nalewa się na dwa cale od wierzchu nie pełno miękkiey rzeczney wody, w którą się w dzień pogodny w same południe z rzeki przynosi, lecz z rzeki do którey żadne kanały gnoiowki lub inne nieczystości spływaią, o co nayłatwiey

jest na wsi, gdzie prosto od lasow lub pol płyną potoczki czystey, a przez słońce zmiękczoney wody, taką więc nalawszy wodą, dodawszy do tego podług upodobania 4, 6, 8, 10 lub 12 funtow cukru rozpuszczonego w takieyże wodzie— Szpont nakrywa się cięką chusteczką, aby proch, muchy i t. p. nie napadało, po 4 dniach dodaje się 15 kropel płynu potażowego i tyleż spirytusu witryolowego, zatyka się szpont, potoczy się lekko kilka razy beczkę, aby się te mieszaniny dobrze rozpłynęły: potém ustawia się beczka, otwiera się szpont i nakrywa lekko w mieyscu cokolwiek mającém ciepła, za pomocą którego nastąpi fermentacya, takowa trwać może tygodni trzy lub dłużey, a gdy przestanie robić, zbierają się piana czyli drożdże, jakieby się na wierzchu znaydowały, zatyka szpont, daje się tylko małą eyfkę dla luftu i stawia w suchey piwnicy, aby tak przez kilka tygodni postało, dopiero ściąga się do czystey wysiarkowaney beczki lub do butelek i ustawia w piasku, za kilka tygodni jest do użycia.

Podobnym sposobem pokrajawszy lub potłukłszy takowe owoce, wyciska się sok w prasach i do 10 garcy takiego soku dodaje się 20 garcy miękkiey wody oraz cukru i innych płynności, jak wyżey zostawia się potrzebney fermentacyi, postępując z resztą zupełnie jak wyżey.

Sztucznie przysposobione wino Szampańskie.

Do beczki winnéy, trzymającey 120 kwart sztorcem postawioney, nie położoney, daje się 32 funtow cukru białego, do tego pokraje się 8 cytryn w talarki wraz ze skórką, w sypie się 8 funtow wielkich pięknych i zdrowych z szypułek obranych rodzenków, opłukawszy je z piasku, obsuszywszy i pokrajawszy naprzód, potém nalewa się na to wierzchniém dnem wina francuzkiego, aż o dwa cale od wierzchu nie pełno; zostawia się 5—6 godzin spokoynie, aby się cukier rozpuścił; potém zabija się czop w powierzchnim dnie i tacza się beczkę przez pół godziny, aby się wszystko dobrze wymieszało, i znowu staw, a beczkę sztorcem, w mieyscu ciepłém, które jednak niepowinno przechodzić temperatury 14 stopni Reaumura. Zamiast czopa zatyka się otwor korkiem przewierconym, i zaprawia się w niego rurkę szklanną w formie liwarka, i oczekuje się fermentacyi, gdy takowa ustaje, co poznać można, gdy już nie wychodzi rurką mocna i skrzypiąca para czyli zaduch, na tenczas zabija się szpont dobrze, i spuszcza się beczkę do piwnicy, gdzie stać ma 12 tygodni do zupełnego wyklarowania; teraz za pomocą korka można ściągać wino do butelek, które się zasmołkują i szpagatem lub drutem okręcą. Gdy postoi w piasku przez 8 tygodni, każdy uzna go za naylepsze szampańskie wino które prócz tego mocno mussuje.

Szampańskie wino na sposob Angielski.

Bierze się agrest, nim dobrze przystanie pogniecie w drewnianém czystém naczyniu stępłem drewnianym, i zostawi się płótnem nakryte przez trzy dni, często dobrze przemieszywając, potém się wyciśnie i przecedzi przez sito, i dodaje się do każdey kwarty funt cukru białego, tak zostawia się fermentacyi przez 24 godzin; potém wlewa się do beczki flaszę wina dobrego francuzkiego i zostawia się tylko płotnem nakryte przez 5 lub 6 tygodni, czyści się często z zbierającey się na wierzchu piany, potém zaszpontuje się beczka, spuści do piwnicy i cały rok zostawi się spokoynie, potém sciąga się do butelek i używa.

Sztuczne wino Burgundzkie.

Do jedney beczki zwyczaynego czerwonego wina bierze się 7 białków z jaja, ¼ funta miałko utłuczonego cukru kanaryiskiego, 4 łóty preparowanego rogu cielencego i 2 łóty palonego ałunu i miesza się z kwartą czystey wódki 3 kwartami czerwonego wina, ubija się aż do piany, potém wlewa się tę mieszaninę do beczki, zamiesza się wszystko dobrze i zaszpuntuje się

lekko, po 8 lub 10 dniach, gdy się wino dobrze wyklarowało, ściąga się do butelek, wymytych wprzód spirytusem winnym lub mocną okowitą, i ustawia się w piasku w piwnicy.

Sztuczne wino Tokayskie.

Do beczki gałką muszkatołową wykadzoney, wlewa się pół beczki wina, potém dodaje się 5 funtów cukru faryny i 8 funtów wielkich rodzenków w całości, oczyszczonych troskliwie z wszelkich szypułek i piasku; po 3 dniach należy dodać 13 kropli spirytusu witryolowego, i tyleż rozpuszczonego potażu i dobrze wymieszać, poczém w 14 dni nastąpi fermentacya; po 40 dniowém wyrobieniu za pomocą lekkiego ciepła przeciąga się wino do inney beczki, lekko przytkawszy, lub się nakrywa mokrém płotnem w sześcioro złożoném i tak się ma ustać, w 6 lub 8 niedziel, gdy się już dobrze wyklaruje, ściąga się do butelek i ustawia się w piasek; przez co im dłużey postoi, tym lepsze będzie. Pozostały lagar czyli drożdże z tego wina, naliwszy na alembik z dobrą zbożową wódką przepuściwszy, otrzyma się wódkę podobną francuzkiey a nawet wyborną na poncz i do naprawiania wina.

Wino gorzkie na umocnienie żołądka, czyli wino żołądkowe po niemiecku (Magenwein) osobliwie po febrze nawet przeciwko niey.

Na dwa wiadra wina stołowego daje się 10 garści suszoney centuryi, (centuria febrilis) tyleż koniczyny febryczney (trifolium febrilis) tyleż goryczki (radix gentiana) korzonków goździkowych, trochę skórk cytrynych i pomaranczowych; 16 łótow jagod jadłowcowych i 14 łótow drzewa kwasyi (lignum quasiae) wszystkie ingredyencye drobno pokrajane i potłóczone, wsypuje się do wina i przez trzy tygodni stawia w mieyscu lekko ciepłém potém ściąga się do butelek i wstawia do piwnicy w piasku.

Wino z białych porzeczek.

Bierze się 60 kwart soku białych porzeczek 8 funtow cukru białego i 10 kwart ordynaryinego wina przez 4 dni przemiesza się często, potém dodaie się 40 kropli płynu potażowego i 20 kropli spirytusu witryolowego. Zatyka się dobrze szpont, tacza się przez chwilę beczkę, stawia się potém w wolném cieple i nakrywa się karygę tylko mokrém płotnem w sześcioro złożoném, po 4 tygodniach daje się jeszcze 4 funty a w 6 tygodni znowu 4 funty cukru faryny i zostawia się na czas fermentacyi która się dopiero w 8 lub 10 niedziel kończy, poczém skoro się uklaruje, ściąga się do butelek i używa.

Wino z czerwonych porzeczek.

Bierze się 70 kwart miękkiey wody, 50 kwart porzeczek i 3 kwarty malin, to wszystko ugniecie się i zmiesza z powyższą wodą, aby w wolno ciepłém mieyscu fermentowało, po wyrobieniu dodaje się 20 funtow surowego cukru, 2 funty ćwikły czyli burakow w talarki pokrajanych i 8 łótow weinszteinu w proszku, oraz dwie gałki muszkatołowe utłuczone, i trzy kwarty żytniey wódki lub $1\frac{1}{2}$ kwarty spirytusu winnego potém postoi w piwnicy parę tygodni, aż się wyklaruje, i ściąga w butelki i używa.

Wino z poziemek.

Wody miękkiey 22 kwart, 19 kwart jabłeczniku i tyleż poziemek, wymieszać i dozwolić w wolném cieple fermentacyi. Potém dodać 16 funtow surowego cukru, 6 łótow, weinszteinu w proszku, dwie cytryn ze skurkami, 2 kwarty żytniey gorzałki czystey bez anyżu, skoro przestanie robić, stawia się w piwnicy a gdy się wyklaruje, ściąga się do butelek.

Essencya ponczowa.

Weź cytryn nieprzemarzniętych sztuk 15, cukru funtow dobrych 2, otrzyi cytryn z ośm o cukier, potém kolor z obtartych cy-

tryn oskrob z cukru, i na czystym talerzu odstaw go na bok, to gdy zrobisz, weź się do wyciskania cytryn, te wycisnąwszy przez czystą serwetę w naczynie wygnieciesz, ziarka przed wygniataniem powyrzucawszy, daley cukier porąbany włoż w rądel, i na ten wley zdrojowey wody szklanek dwie lub trzy, żeby namokł przed gotowaniem, a tak dobrze namoczywszy cukier, postawisz na denarku rądel, i na wolnym ogniu gotować go zaczniesz wlawszy nań butelkę jedną wody zdrojowey, będziesz go gotować nie nagle, żeby się nieprzypalił, mieszać go masz często druszlakową łyżką, szumując bez przestanku. Jak już cukier ze wszystkich brudow i nieczystości lub szumowni oczyszczony będzie, i tak się ugotuje; że wzięty na łyżkę i lejąc, nie już jak woda spada, ale formalnie ciągnie się, i umaczawszy w nim druszlakową łyżkę, dmuchnąwszy w nią, na drugiey stronie pokazują się bulki, znakiem jest, że już ma dosyć, odstawisz go, i w inne przelejesz naczynie, gdy przelany ochłodnie, wlejesz do cukru sok z wyciśnionych cytryn, i wsypiesz ów oskrobany i na talerzu zostawiony z otartych cytryn cukier, to gdy zrobisz, dopiero wylejesz na to wszystko arak i dobrze wymieszay. Dla tego na ostudzony arak, tarte cytryny i sok cytrynowy, leje się cukier, żeby przez moc gorąca, moc araku, smak i zapach cytryn niewyparował, gdy już tak wszystko zrobiono, nalejesz essencyą przez lejek w jak nayczyścieysze butelki, nalewając zaś bez ustanku mieszać będziesz z przyczyny, że arak zawsze zostaje na wierzchu, nie mieszając miałbyś w pierwszey butelce essencyę zbyt tęgą, a w drugiey nadto słabą.

Flaki po polsku.

Nim się flaki gotować będą, w kilkunastu je wodach jak nayczyściey chędożyć i płokać będziesz, wycierając je grochowinami, to wszystko dziś na jutro zrobisz, tak sporządzone przez noc całą w wodzie leżeć mają, rano w świeżey wodzie je nastawisz, których solić przy nastawieniu nie trzeba, bo gdybyś ją posolił, to flaki twarde mieć będziesz, nakładź pietruszki, salerow i niech się tak gotują godzin 6 przynaymniey, kiszkę z flakami, razem jak nayczęściey przerzniy wymyi na nowo, i tylcem noża wychędoż jak nayczyściey, weź potém kaszy surowey jakiegokolwiek bądź gatunku na miskę, po sol ją, weź daley koperku, lub majeranku, lub pietruszki zieloney albo szczypiorku, pokray to drobno z kaszą, wymieszay i tym nadziey kiszkę, lecz nienapychay tęgo, lekko tylko nadziana być ma, bo napchana w gotowaniu skamienieje, lub pęknie, gotuy kiszkę w flakach lub w rądlu osobnym godzin trzy przynaymniey, gdy już flaki ugotowane będą, wyimiy je aby ostygły, pokray podług woli, i pokrajane włoż w rądel, wley na nie rosołu od sztuki mięsa warząchwiow kilka lub kilkanaście, korzonkow pietruszkowych drobniuteńko ukray, także trochę kopru lub natki pietruszczaney; weź masła dobrego pół funta, ugnieć go z dobrą łyżką mąki, to wszystko warstami kładź między flaki i tak znowu niech się dobrze pół godziny gotują, często je mieszać i przewracać potrzeba, gdy zobaczysz, że już dosyć mają, włoż na półmisek, kiszkę pokrajaną, lub w całości, opieprz, po sol, i z pietruszki zieloney natką, lub koprem drobno usiekanym a osobno ugotowanym posypawszy wydasz.

Sposob robienia przednich bab.

Do garca mąki przesianey i dobrze wygrzaney, bierze się kwarta mleka, kwarta żółtek, kwaterka masła sklarowanego, kwaterka drożdzy, funt cukru miałko utłuczonego i przesianego, migdałow gorzkich drobno usiekanych pół funta, słodkich także pół funta. Do robienia ich tak się weź: pół garca mąki rozczyń kwartą przegotowanego wolnego mleka, kwaterką drożdzy, i kwartą żółtek wymieszay dobrze dosypując mąki, póki niewypotrzebujesz całego garca wybijay ciasto z pół godziny, potém niech rośnie; jak wyrośnie znów wybijay póty, póki ciasto od łyżki odstawać nie będzie, po

solić trochę, wsypać wszystkie ingredyencye wyż wymienione, dodać ze trzy kropel oleyku cytrynowego cynamonu, rądelki rozgrzać, kawałkiem wosku wytrzeć we śrzodku, i masłem wysmarować, a baba niezawodnie dobrze wyidzie, lać ciasto do w pół rądla, jak wyrośnie sadzać w piec. Można jeszcze rądle przykryć z wierzchu papierem wysmarowanym masłem żeby baby bardzo z wierzchu się nieprzyrumieniły. A że nay-więcey na piecu zależy, żeby się ciasto udało, proba tak się robi: jak się ogień wypali, nietrzeba zaraz węgli wyrzucać niech się wyleżą, potém wygarnąć czysto z pieca, wziąść garść mąki i w rzucić w piec jeśli się niespali tylko z żółknie więc w sadzay baby i niech będą w piecu godzinę. Jak wysadzisz z pieca nie zaraz wyimuy z donic póty, póki niewystygną, bo ciasto ciężkiém się robi.

Baby pozorne.

Weź garniec mąki, z tego dobrą kwartę zaparzyć kwartą gorącego mleka, wymieszać, i żeby wystygło, wlać kwaterkę dobrych drożdzy, wymieszać, posypać na wierzchu trochę mąką i niech rośnie, jak się mąka popada wlać pół garca żółtek dobrze ubitych, pół kwarty gorącego masła, półtora funta miałko utłuczonego cukru, jedną gałkę muszkatołową, pół funta gorzkich wierconych migdałow, trochę skórki cytrynowey, łyżkę soli, wsypać resztę mąki, wybijać ciasto godzinę (trzeba żeby naczynie w którém jest ciasto, na czém miękkiem stało, żeby się niewstrząsło) po wybiciu kłaść ciasta trzecią część rądla, wprzód wysmarowawszy go masłem i nadstawić papierem, gdyż baby te, mają tę własność, że bardzo w górę wyrastają, więc by wykipiały, w sadzić w piec i niech siedzą półtory godziny.

Sposob zachowania mizeryi na zimę.

W jesieni wziąść ogórkow, pokrajać w talarki, osolić dobrze, w łożyć w serwetę i w prasie wycisnąć do suchego, wyiąć z serwety, włożyć w szklanny słóy, i nalać przegotowanym wystudzonym octem i zawiązać pęcherzem, jak będziesz potrzebować, zapraw z oliwą i octem albo śmietanką.

Ciasto porzeczkowe.

Bierze się pół funta słodkich i tyleż gorzkich migdałow drobno utartych, utarta skórka z jedney cytryny; do tego miesza się na misce dużey 9 żółtek, gdy dokładnie się to zmiesza, doday podług upodobania smażonych porzeczek, które wprzód rozegrzać trzeba, aby były płynnieyszemi. Białka biją się na tęgą piankę, w tenczas z kosztuy, jeżeli massę nieznaydziesz dosyć słodką, miałkiego cukru do smaku doday, następnie piankę ubitą zmieszay dobrze i w formach w piec wstaw. Można także z ciasta zrobić dno i brzeżek iak do sliwkowych ciast, massę rozpostrzeć i tak upiec.

Sposob przyspieszenia owocom doyrzałości.

Miłośnicy ogrodnictwa kontenci zapewna będą, gdy się dowiedzą, iż pomalowanie scian na czarno, przyspiesza doyrzewanie owocu. Doświadczenie nauczyło, że winny krzew nadzwyczayney wielkości, który w naygorętszych latach, doyrzałych owocow niewydawał, potém mając ścianę za sobą czarno pomalowaną, od kilku lat regularnie naypięknieysze i doyrzałe owoce wydaje; wszelkie inne frukta których drzewa posadzone będą koło czarney ściany, doyrzewają 30 do 40 dni wcześniey niżeli inne.

Srzodek przeciwko przeziębieniu drzew owocowych.

W pośrzód korony drzewa kładzie się kilka szczerb z garnka, lub gradnioczaynych kamyczkow, aby krople deszczu i stopniałego śniegu nie ściekały pomiędzy koronę. W zimnych krajach używa każdy włościanin tego śrzodka i wyskrobuje w jesieni troskliwie mech na drzewach, aby się niezatrzymywała wilgoć na nich która drzewom bardzo szkodzi.

A N E G D O T Y.

Słodka trucizna, powieść perska.

Powiadaią, że Dschemschid Król perski pierwszy odkrył wino, takim sposobem. Lubił niezmiernie winogrona, a chcąc je nadal zachować, upakowawszy znaczną ich ilość w beczki, kazał do piwnicy wstawić. Po pewnym przeciągu czasu, gdy owe winogrona dla sprobowania wydobyto, znaleziono je fermentuiące. Sok tych winogron był cierpki, i zdawał się być Królowi trucizną. Napełnił tym sokiem kilka butelek, ustawił je do swojego pokoju z napisem na każdey, trucizna, zdarzyło się własnie, że iedna z Żon iego zachorowała na niezmierny ból głowy: znaydowała się w tym pokoiu, w którym stały owe butelki, przeczytała napis, a powątpiewaiąc o rzeczywistości jego, wypruźniła jedną butelkę. Poczém sen ją ogarnął, marzyła przyiemnie, a po przebudzeniu czuła się zupełnie zdrową. Nieomieszkała więc i nadal podobnego doświadczać skutku, nim wszystkie nie wypruźniła butelki; wreszcie Dschemschid postrzegł próżne butelki, badał o przyczynę, a dowiedziawszy się o wszystkiém robił doświadczenia z winogronami; w krótce cały dwor jego zaczął sok z jagod winnych używać za napóy, i ztąd Persowie wino zowią elzehrekho osch, co znaczy, słodka trucizna.

Przed Cesarzem Józefem użalał się raz pewien dumny Magnat, że wszelkie mieysca do rozrywki oraz promenady, które tylko dawniey dla osób wyższego tonu były odtworzone, teraz nayniższey Klassy ludzie z wiedzaią. Cesarz uśmiechnowszy się na to, odpowiedział:„ Móy Panie, gdybym ja ciągle tylko z równymi sobie miał przestawać, musiałbym się tylko w Cesarskich grobach przechadzać.“

Spiewak Jnkledon obraził pewnego znakomitego Anglika, który go z tego powodu wyzwał na poiedynek. Jnkledon stawił się o przeznaczoney godzinie, lecz zamiast przybrania postawy boiowey, począł śpiewać swym pięknym głosem ulubioną Angielską Aryę:„ Mey dziewczyny piękne oczy“ i zakączył temi słowy:„ Spodziewam się Milordzie, że ta faworytalna piosneczka, która cały narod zadowolnią i Wacpanu uczyni satysfakcyą.“ I w rzeczy samey, ponieważ ią nader przyiemnym i zachwycaiącym głosem odśpiewał, Anglik został zadowolniony.

Toast Franklina. Gdy zwycięztwa Washingtona, sławę Imienia jego po całey Europie rozniosły; obiadował pewnego razu Franklin z iednym Angielskim i z iednym Francuzkim dyplomatem. Przy tym obiedzie spełniano następuiące toasty: przez Anglika: Anglia słońce, którego promienia dosięgaią naydalszych krańców ziemi, takową oświecaią i upładniaią. Przez Francuza: Francya Xiężyc którego miłe i łagodne promionie udzielaią przyiemności wszystkim narodom, i w ukryciu są ich pociechą. Tu powstał Franklin, i rzekł z zwyczayną sobie pełną godności prostotą: Jerzy Washington. Jozue który rozkazywał słońcu i Xiężycowi, aby stanęły.“

Gdy w roku 1591 Basza Sinan przesłał list Półkownikowi Braun dowodzącemu w Węgierskiey warowni Komornie, wzywaiący tegoż do kapitulowania, odpowiedział mu:„ Nie potrzebuię żadnego listowania, nie rozumiem po słowiańsku ani po grecku, lecz bronić się będę po węgiersku.

Dwóch Irlandzkich Oficerów zrobili zakład który z nich przezwycięży drugiego w pijatyce: pili więc wieczorem aż do pozna w noc: drugiego dnia znaleziono ich obydwóch na ziemi leżących; obudziwszy się, nie mógł sobie żaden przypomnieć który

którego zwyciężył, aprzynaymniey który w przód spadł z krzesła; po długiey sprzeczce, zgodzili się następuiącym sposobem: każdy znich wyliczył zakładową kwotę na stole iako przegraną; i każdy zagarnął przeciwney sobie strony pieniądze, iako wygraną.

W Szampanii jest przysłowie: 99 baranów i jeden szampańczyk czynią 100 baranow. To przysłowie ztąd powstało: Hrabia Thibault kazał niegdyś ogłosić, że od sta owiec ze stu sztuk składaiącego się, któreby przez iego miasto pędzono, ma się opłacać podatek; chytrzy owczarze padli na mysl, przepędzania przez to Miasto tylko po 99. Owiec, Hrabia dowiedziawszy się o ich wybiegach, wydał rozkaz, aby owczarza za jednego barana porachowano.

Włościanin Angielski zaskarżył drugiego, że mu ten skradł łopatę, i stawił świadka, który to widział; oho! rzekł oskarżony:,, ja mogę 20. świadków postawić, którzy tego niewidzieli:" Czy tak? zawołał Sędzia gminny; 20. świadków więcey znaczą, niżeli jeden jesteś niewinny."

Anglik i Francuz grali z sobą w karty; Francuz upuścił luidora, i schylił się pod stół, szukaiąc takowego, lecz na daremnie; Anglik zapaliwszy banknotę na sto funtów szterlingow ironicznie rzekł do niego:,, ja wacpanu poświecę."

Przed niedawnym czasem umarł pewien Mąż zostawiwszy młodą wdowę, którey nic niezdołało pocieszyć; zdawało się, iż się rozpłynie z żalu we łzach, przed pogrzebem przybył przyjaciel zmarłego, dla zobaczenia ieszcze raz ostatni zwłok iego. Wdowa zaprowadziła go do trumny, podniosła wieko i gorzko płakała.,, Dla Boga! krzyknął przyiaciel nieboszczyka, Wacpani mąż żyie, iest ieszcze całkiem ciepły." Ach co też Wacpan mówisz odpowiedziała żona i spiesznie zamkneła wieko.

Pewnemu Jegomości radzono używać kąpieli w bieżącey wodzie. Udał się z swoim służącym za Miasto i kąpał się chodząc w wodzie, która mu ledwie po pas sięgała. Był on wielkim lubownikiem fayki a do tego często się zamyslał. Tak paląc raz faykę nawet w tey kąpieli w zamysleniu położył ią obok siebie na wodzie, lecz iakże się za małą chwilą zdumiał, gdy chciał znowu faykę nałożyć a takowey nieznalazł, woła więc na służącego będącego przy brzegu: Łukaszu wystaw sobie faykę mi ukradziono!"

Ekonomowa z bliskiey wsi jechała do Warszawy z dwiema Córkami, a że miała także w bryczce dwie gęsi, staneła na rogatkach w celu opłacenia akcyzy; dozórca myta zbliżywszy się zapytał: Co tam pani wiezie? tylko dwie gąski, odpowiedziała Ekonomowa; dozórca widząc dwie Córki, rzekł: od takich gąsek nic się niepłaci.

W pewnym tawarzystwie rozmawiano o człowieku zmarzniętym, i ubolewano nad nim, jeden z towarzystwa rzekł z tego powode:,, Podług mego zdania zmarznięcie iest śmierć bardzo lekka; człowiek usiędzie, zaśnie, a gdy się obudzi już nie żyie,"

Pomiędzy pewném małżeństwem zachodziły częste poróżnienia, z powodu kłótliwego umysłu żony; gdy jednego razu żona do męża z nadzwyczayną uprzeymością rzekła:,, Pewnie zapomniałeś, iż dnia 11 tego m. skończy się lat 25 iak my się pobrali; moglibyśmy też obchodzić nasze srebrne wesele.",, Jabym myslał," odpowie nato mąż, zaczekaymy lepiey ieszcze lat 5. w tenczas będziemy mogli, obchodzić trzydziestoletnią woynę.

Od czasu iak Francya posiada Alzacyą uznano ważność Miasta Bazylei dla zabezpieczenia Niemieckich Krajów. Minister Louvois kazał zatém zbudować warownię Hunningen z któreyby można każdey chwi-

li zburzyć Bazyleję. Nad bramą warowni prowadzącey do Bazylej. „Wyrażono przecież te słowa„ Sociis tutelam.“ lecz na iednym dziale wyrazne były te słowa:„ Si tu te remues, Basle, ie te tue.“

Przechodząc się spacerem zapytał pewien Jegomość małego pastucha swiń, wieleby odbierał zapłaty za pasienie trzody. Tak mały iak ia, odpowiedział Chłopiec, otrzyma rocznie 40. złotych i małą swinkę; a taki wielki iak wy, otrzyma 80 złotych i wielką świnień.

ANEGDOTY.

1. O Adwokacie z Ograniczoną głową ręcznie ktoś powiedział. że iest bardzo drogi, gdyż i za tysiąc dukatów nieda dobrey rady.

2. Jeden pan bogaty zapisał w Testamęcie każdemu ze swoich służących pewną summę, oprócz Komisarza; nic mu niezapisuię (: mówił:), bo służył u mnie lat 20.

3. Jeden Włoch który bardzo lubił grać w karty, ale grał na kredyt, zwykł był mawiać z uniesieniem: nie litościwa fortuno! ty możesz tego dokazać żebym przegraną zapłacił.

4. Lichwiarz prosił raz Xiędza, żeby miał naymonieysze kazanie przeciwko lichwie. Xiądz zaczął mu winszować tak pięknego nawrócenia. Ja a tém nie myślę rzecze lichwiarz, ale tak wiele namnożyło się w Mieście Lichwiarzów, że nic zarobić niemogę. Gdybyś więc pan mógł ich żarliwością swoią od tego odwieść, wszyscy potrzebuiący pięniędzy do mnie by się udawali.

5 Chłop ieden niechcąc pozwolić sąsiadowi konia, wymawiał się tém, że go z domu wysłał; w tém koń przypadkiem zarzał w stayni, „ a więc iest w domu!“ mówi sąsiad; a cóż to? chłop odpowie, czy więcey wierzysz koniowi iak mnie.

6 Jeden średniego wieku człowiek czynił się młodym i uymował sobie zawsze lat kilkanaście. Drugi to słysząc, rzecze., móy przyiacielu z tego co mówisz w noszę, że gdybyśmy razem do szkół chodzili, nie musiałeś ieszcze bydź na świecie.

7. Jeden guślarz z wielkim strachem opowiadał rozsądnemu człowiekowi, iakoby za złą wróżbę, że mu szczur pogryzł bóty;„ „ przyjaciele! rzecze tamten nie widzę w „ tém nic osobliwego, że szczur pogryzł bó- „ ty, gdyby to bóty pogryzły szczura, w „ tedy byłby cud godny zadziwienia?

8. Chłop ieden (bywszy w Krakowie natenczas, gdy posłowie Xiążąt Pomorskich Królowi imieniem panów swoich na pół-rynku hołd podług zwyczaju czynili przed drugiemi w karczmie powiadał: iako Król w dziwnym ubiorze wysoko, siedział a panowie niżey koło niego: iako wiele bardzo ludzi pięknie ubranych na koniach i pieszo w srebrze, złocie widział i dziwnego się grania nasłuchał tak, iż mniemał być w Raju. W tym spytał go chłop drugi coby jednak tam nayosobliwszego widział, odpowiedział: Było się tam na wszystkie strony czemu dziwować, ale między innemi rzeczami, ta mi się naydziwnieysza zdała. Człowiek iakiś przy drugich, którzy grali na surmach, na potworney grał trąbie, tak, iż co raz, to iey sobie niemal pół łokcia w gardło w puszczał, i zaś wyimował, i zaś znowu w pychał. Niewiem aby co dziwnieyszego na świecie być mogło. Nieznał nieborak chłop puzona.

9. Pewny Wenet nie jezdził nigdy na koniu; maiąc wpodróż jechać: prosił drugiego aby mu wszystko spisał, czegoby na drogę potrzeba. Ten niezważaiąc zaczem co następuje, pisał, co mu naypierw na

myśl przyszło, i począł regestr, ostrogi, bóty, tłómak i t. d. Co gdy on który się nadrogę gotował, wszystko skupił i wypłynął do Mestrza miasteczka nad portem, zkąd już w drogę wyieżdzać miał; wziąwszy nazaiutrz regestr w rękę czytał ostrogi, i każe służącemu ażeby mu ostrogi przypiął: sługa na to: Panie! zle; bóty trzeba by w przódby obuć. Pan mówi: iuż ty mnie nieucz daley ten bywał kto to pisał niż ty; sługa nie sprzeciwiaiąc się Panu przypiął ostrogi, poszli zaś do regetru gdzie stało w drugim rzędzie bóty. Dayże sam teraz bóty rzekł Pan. Gdy do obuwania przyszło, co czynić, żadną miarą z ostrogami tam nogi nie w nidą; day tu noża rzeknie Wenecyanin, i wnet bóty rozerznął, a potém włożywszy tam z ostrogami nogi rzekł do sługi; otoż widzisz, że tu dobrze pisano: bo ten bót, zakryie ostrogę iż się nieubłoci?..

WIADOMOŚĆ KIEDY W GRODNIE POCZTA ODCHODZI.

Na trakt do Białostoka Wołyń Podol, Besserabiją Gubernij Kijowską, Chersonską, przez Brześć do Królestwa Polskiego, przez Radziwiłłow do Austryi Italii Rzymu Saksonii, Szweycaryi i innych Państw w tey stronie położonych przez Skulany do Turcyi, a takož do Brześcia Kobrynia Prużan i Wołkowyska w Poniedziałek i Piątek od 8 do 12 godziny z rana.

Na trakt do obu stolic Wilna Białąrus małą Rossyją Kurlandyią Inflanty Fillandyią i Całą Rossyią Lidę, Nowogródek i Słonim, a także przez Tauerogen do Prus Francyi i innych Krajow w tey stronie położonych przez Kowno do Królestwa Polskiego przez Peterzburg do Anglii, Szwecyi, Norwegii, i Daninii we Wtorek w wieczor od 5 do 7 i Piątek rano od 8 do 12.

KIEDY I SKĄD POCZTA PRZYCHODZI DO GRODNA.

z Białego-stoku Wołynia Królestwa Polskiego i innych miast i Krajow w tey stronie położonych we Srodę i Sobotę.

z Wilna obu Stolic i innych miast w tey stronie położonych we Wtorek i Sobotę.

z Wołkowyska Prużany i Kobrynia w Niedzielę i Czwartki z rana.

KALENDARZ
STAROZAKONNYCH.

Rok zwyczayny od 12 Miesięcy, 22 Męca Septembra roku zeszłego, Te 12 Miesięcy zowią się po Hebraysku, 1, Tyszre, 2, Cheszwen, 3, Kisłew, 4, Teywes, 5, Szwat, 6, Oder, 7, Nisen, 8, Ir, 9, Sywon, 10, Tamuz, 11, Ow, 12. Elul.— Zawierają w sobie, różnych świąt uroczystych i nieuroczystych, pierwszych dni Miesięcy, czyli Nów Rosz-chodesz zwanych, Dni radosne, i żałobne, Posty ściśłe i nieściśłe, i t. d.

STYCZEŃ

Od 12 Mca Teywes do 14 Mca Szwat.

19 Rosz-chodesz Szwat, (to jest 1 dzień i Nów Mca Szwat).

LUTY

Od 14 mca Szwat do 12 mca Oder.

2 Szabas Szyra (Sobota pieśni) śpiewając pieśń przeyście Izraelitow przez morze czerwone.

Chamisza-oser biszwat, (piętnasty dzień Mca Szwat). Radosny.

17, Rosz-chodesz Oder (Nów Mca Oder).

18, Drugi dzień Rosz-chodesz.

28, Post Estery Królowey.

MARZEC

Od 12 Mca Oder do 14 Mca Nisan.

3, Purym. (Dzień wielce radosny ze zguby Hamana w Królestwie Perskim).

4, Szuszan-purym. (Radosny na pamiątkę niegdyś stołeczne to Państwo).

9, Rosz-chodesz Nisan (Nów mca Nisan).

KWIECIEŃ

Od 14 miesiąca Nisan do 14 Ir.

1, Post pierworodnych.

2, Peysach. (Dzień 1 S. Wielkanocy, czyli wyiście z niewoli Egiptu).

3, Drugi dzień święta.

4, 5, 6 i 7, Cholhamoed. (Powszedne dni (pół święta) między świętami.

8, Siódmy dzień święta.

9, Ostatni dzień święta.

10, Isru-chag. (Trzydatek do święta) Radosny.

17, Rosz-chodesz Ir (Nów miesiąca Ir).

18, Drugi dzień Rosz-chodesz.

22, 25 i 29, Taynas behab. (Post niektórych pobożnych Izraelitow, w Poniedziałek, Czwartek i Poniedziałek).

MAY

Od 14 miesiąca Ir do 16 Sywan.

5, Lag-baumer (33ci dzień od Wielkanocy) Radosny.

17, Rosz-chodesz Sywan. (Nów mca Sywan).
19, 20 i 21. Szelosze jeme hagbala. (Przygotowanie się do przyięcia Praw Boskich) Radosne.
22, i 23, Szawues (Swięto tygodniowe) Zielonych Swiąt.
24, Isru-chag. (Przywiązany do święta) Radosny.

CZERWIEC
Od 16 mca Sywan do 16 mca Tamuz.

5, Taynes Chof-sywan. (Post niektórych pobożnych Izraelitow w niektórych Prowincyiach).
15, Rosz-chodesz Tamuz (Nów mca Tamuz).
16, Drugi dzień Rosz-chodesz.

LIPIEC
Od 16 mca Tamuz do 18 mca Ow.

2, Szywe-oser-betamuz. (Post, dzień zburzenia Jerozolimy). Załobny.
15, Rosz-chodesz Ow (Nów miesiąca Ow).
20, Szabas chazon. (Sobota czytania Proroctwa i widzenia Izajasza). niewesoły.
23, Tysze-beaw. (Dzień spalenia Kościoła świętego) żałobny i post ścisły.
27, Szabas Nachmu (Sobota Pocieszenia) Radosny.
29, Chamisza oser beow (15 dzień miesiąca Ow). radosny.

SIERPIEŃ
Od 18 mca Ow do 19 mca Elul.

13, Rosz-chodesz Elul (Nów miesiąca Elul).
14, Drugi dzień Rosz-chodesz.

WRZESIEŃ
Od 19 mca Elul do 20 Tyszre. r. 5596.

8, Szlichas (dni wybaczenia) pobożne, że przede dniem się modlą co dzień, aż do dnia 22 Września.
12, Rosz-chodesz Tyszre i Rosz-haszona (Nowy Rok 5596).
13, Drugi dzień Rosz-haszona.
15, Com Gdaliohu (Post ścisły Gdaliasza).
21, Jom Kiper (dzień expiracyi oczyszczenia się z grzechow) Post bardzo ścisły.
26, Sukas. (Swięto Namiotów).
27, Drugi dzień święta Namiotów.
28, 29, 30 i 1, Pazdziernika Cholhamoed, (Powszedne dni między świętami).

PAZDZIERNIK
Od 20 mca Tyszre do 21 mca Cheszwan.

2, Hoszayna Raba. (Wybaw pomocą wielką).
3, Szemini eceres. (Ósmy dzień zamknienia święta).
4, Symchas Thora. (Pocieszenia się z Zakonu Bożego).
5, Isru-chag. (Przywiązany do święta).
11, Rosz-chodesz Cheszwan (Nów miesiąca Cheszwan).
12, Drugi dzień Rosz-chodesz.
21, 24 28 Taynas behab (post niektórych pobożnych Izraelitow w Poniedziałek, Czwartek i Ponidziałek).

LISTOPAD
Od 21 mca Cheszwan do 22 mca Kislew.

10, Rosz-chodesz Kislew (Nów miesiąca Kislew).

GRUDZIEŃ
Od 22 mca Kislew do 23 mca Teywes.

Od 4 do 12, Xbra Osim dni Chanuka. (Odnowienie czyli poświęcenie Kościoła Swiętego) dni radosne.
9, Rosz-chodesz Teywes (Nów miesiąca Teywes).
10, Drugi dzień Rosz-chodesz.
19, Asore Betewes. (Post ścisły 10 dnia miesiąca Teywes, w którym było pierwsze oblężenie Jerozolimy).

KOMETA HALLEJA.

W tym roku dnia 26 Pazdziernika, Kometa Halleja w lat 76 obrót swóy około Słońca odbywający, przechodzić będzie przez punkt przysłoneczny (Perihelium).

ZAĆMIENIE XIĘŻYCA.

Dnia 29 Maja będzie cząstkowe zaćmienie Xiężyca o północy.

Jarmarki pryncypalnieysze Kraiowe i Zagraniczne.

Antolepta w Guber: Wileń: w Pcie Wiłkomierskim nowo-założone w dniach Niedzielnych: 1, Po Nowym roku, 2, Po Gromnicach, 3, Na 4m tygod. Wielkie: Postu, 4, Po S. Janie Chrzcicielu, 5, po S. Annie, 6, po S. Bartłomieju, 7, Po Symona i Judy Apostołach, 8, po S. Marcinie.

Berdyczew: 1szy 13 Stycznia. 2, w N. Białą. 3, 12 Junii. 4, 15 Augusta. 5, 1 Listopada.

Bieszenkowicze: W dzień SS. Piotra i Pawła.

Bobróysk: 1szy, Na 3 Króle, 2, Na S. Mikołay, t. j. 9 Maja. 3, Na Pokrowy P. Maryi, każdy po 2 tygodnie.

Chasłowicze: Dnia 24 Lipca.

Dołhinów: Na Wniebowstąpienie Pańskie.

Druja: Na 3 Króle.

Homla: Na Nowy Rok.

Janiszki: 1, Na Gromnicz. P. Maryi. 2, Na Srzodopoście. 3, Na Boże Ciało.

Jeziorosy: 1szy w Niedzielę pierwszą po Jarmarku Widzkim 3 Królskim. 2, 15 Augusta według nowego Kalendarza.

Iłukszta: 1szy na 3 Król. 2, na Grom. P. M.

Krasław: 1szy Od Niedzieli mięsop: do wielkiego postu. 2, od 22 Julii do 1 Augusta.

Kalwarya: w Niedz. po Nawiedzeniu P. M.

Królewiec: 24 Junii według nowego Kalen.

Linków: w Niedzielę po Szkaplern. P. M.

Lubawicze: 1, Na 3 Króle. 2, W dzień SS. Piotra i Pawła.

Lipsk: 1, Na Nowy Rok. 2, 24 Apryla. 3, W d. S. Michała Arch. według now: Kal.

Oswiey w Guber: Witebskiey: 1, W ostatni Piątek przed Swiętym Piotrem. 2, Na Borysa, to jest dnia 24 Julii.

Ostrowno: Na Wniebowzięcie P. Maryi.

Płungiany: 1, w Poniedziałek zapustny. 2, Na narodz. S. Jana.

Poswol: Także w tym dniu.

Radoszkiewicze: W dzień SSS. Tróycy.

Rogów: w Niedzielę po Wniebowzię. P. M.

Rogoło: 1szy Na Wniebowstąpienie Pań. 2, Na Boże Ciało. 3, na S. Michał.

Sałanty: 1szy, na 3 Królc. 2, Na S. Maryą Magd: 3, Na S. Roch. 4, Na Aniołow Str:

Smorgonie. Na Srzodopoście.

Swisłocz: Po Zelwiańskim poczyna się.

Szkłów: 1, w N. Wstępną. 2, Na Boże Ciało.

Szczuczyn: 1szy na Maryą Magdalenę. 2, W dz. Symona Judy według nowego Kalen.

Szaty: W dzień Swiętey Tróycy.

Szydłow: Na Narodzenie Panny Maryi.

Szymbórg: w Niedzielę po Wniebowz. P. M.

Uciana: w Pcie Wiłkomier: 1, Na Gromni. 2, Na Wniebowstąp: Pań. 3, na Boże Ciało 4, Na Aniołow Stróżow, ma tygod. Jarm.

Warszawa: 1, w 2 Poniedz: po Ss. Fili: i Jakóbie. 2gi, w 3 Poniedz. po wszystkich SS., trwaią po 3 tygod. według now. Kalenda.

Widze: 1, w Niedzielę po 3 Królach. 2, Na Srzodopoście. 3, Na N. P. Maryą Szkapler.

Wilno: Od 23 Apryla do 15 Maia corocznie.

Wiłkomierz: W dzień SS. Piotra i Pawła.

Worno: w Niedzielę po SS. Pietrze i Pawle.

Wysokie: W dzień S. Jakóba Apostoła według nowego Kalendarza.

Zelwa: W dzień Swiętey Anny według Kalendarza Ruskiego.

TABELA

Wschodu i Zachodu Słońca.

D.	STYCZEŃ.				L U T Y.				MARZEC.				KWIECIEŃ.				M A Y.				CZERWIEC.			
	wschód.		zachód.		wschód.		zachód.		wschód.		zachód		wschód.		zachód.		wschód.		zachód.		wschód.		zachód.	
	G.	M	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.
1	8	12	3	50	7	17	4	42	6	13	5	44	4	59	7	0	4	2	7	58	3	25	8	35
3	8	10	3	52	7	13	4	47	6	8	5	52	4	56	7	4	3	58	8	2	3	25	8	35
5	8	8	3	56	7	9	4	52	6	3	5	57	4	52	7	8	3	54	8	5	3	24	8	35
7	8	5	3	57	7	4	4	6	5	58	6	2	4	48	7	13	3	52	8	7	3	24	8	35
9	8	0	4	0	7	0	5	0	5	54	6	6	4	45	7	17	3	49	8	12	3	23	8	35
11	7	56	4	4	6	56	5	5	5	50	6	11	4	40	7	21	3	45	8	16	3	24	8	36
13	7	52	4	8	6	50	5	10	5	44	6	16	4	36	7	25	3	40	8	18	3	24	8	36
15	7	48	4	12	6	43	5	15	5	39	6	20	4	32	7	29	3	38	8	20	3	25	8	35
17	7	45	4	15	6	40	5	19	5	34	6	24	4	28	7	35	3	35	8	22	3	25	8	34
19	7	43	4	17	6	35	5	24	5	30	6	30	4	26	7	36	3	33	8	26	3	26	8	33
21	7	39	4	20	6	30	5	29	5	27	6	34	4	20	7	39	3	31	8	28	3	28	8	32
23	7	31	4	28	6	24	5	33	5	20	6	38	4	16	7	43	3	30	8	28	3	30	8	30
25	7	26	4	27	6	22	5	37	5	17	6	42	4	12	7	47	3	29	8	30	3	32	8	28
27	7	24	4	33	6	18	5	41	5	12	6	48	4	9	7	50	3	28	8	30	3	34	8	26
29	7	22	4	37	—	—	—	—	5	7	6	53	4	6	7	53	3	26	8	33	3	36	8	24
31	7	20	4	40	—	—	—	—	5	3	6	58	—	—	—	—	3	25	8	34	—	—	—	—

D.	LIPIEC.				SIERPIEŃ.				WRZESIEŃ.				PAZDZIER.				LISTOPAD.				GRUDZIEŃ.			
1	3	30	8	22	4	30	7	30	5	36	6	22	6	43	5	17	7	45	4	13	8	22	3	36
3	3	41	8	18	4	33	7	24	5	40	6	18	6	48	5	12	7	49	4	11	8	23	3	35
5	3	43	8	16	4	38	7	20	5	44	6	14	6	52	5	18	7	53	4	9	8	24	3	35
7	3	46	8	14	4	42	7	18	5	48	6	10	6	56	5	4	7	55	4	6	8	25	3	35
9	3	49	8	11	4	46	7	14	5	53	6	5	7	0	5	0	7	57	4	2	8	25	3	34
11	3	51	8	8	4	50	7	10	5	58	6	2	7	4	4	56	8	0	4	0	8	26	3	35
13	3	54	8	6	4	54	7	5	6	2	5	58	7	9	4	50	8	3	3	56	8	25	3	36
15	3	57	8	2	4	56	7	1	6	6	5	53	7	13	4	45	8	6	3	54	8	24	3	37
17	4	0	8	0	5	2	6	56	6	10	5	48	7	17	4	40	8	9	3	50	8	23	3	38
19	4	4	7	55	5	7	6	51	6	16	5	43	7	21	4	35	8	12	3	48	8	23	3	39
21	4	8	7	51	5	12	6	46	6	21	5	38	7	24	4	34	8	14	3	46	8	22	3	40
23	4	11	7	48	5	16	6	41	6	25	5	33	7	28	4	29	8	16	3	44	8	21	3	41
25	4	14	7	44	5	21	6	36	6	30	5	28	7	33	4	26	8	18	3	42	8	19	3	43
27	4	17	7	39	5	25	6	34	6	34	5	22	7	37	4	22	8	20	3	40	8	17	3	45
29	4	20	7	36	5	29	6	30	6	38	5	19	7	41	4	20	8	21	3	47	8	15	3	47
31	4	24	7	32	5	34	6	26	—	—	—	—	7	44	4	15	—	—	—	—	8	13	3	50

